

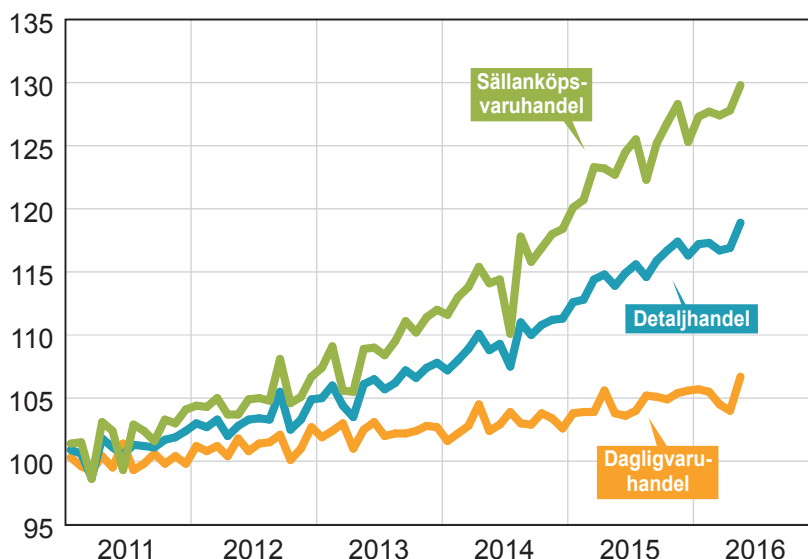
SCB-Indikatorer

E K O N O M I S K M Å N A D S Ö V E R S I K T

Uppgång för detaljhandeln

Detaljhandelns omsättning

Index 2010=100, fasta priser, säsongrensat

- Ökning av tjänsteproduktionen
Sid 10
- Frankrikes ekonomi har svårt att lyfta
Sid 21

I fokus:
**Export av
tjänster betyd-
elsefullt för
Sverige**
sid 12

KOMMENTARER & ANALYS

INNEHÅLL

Konjunkturläget.....	2	Näringsliv.....	14
Industri.....	4	Priser.....	14
Utrikeshandel.....	6	Arbetsmarknad.....	16
Handel, konsumtion och tjänster.....	7	Finansmarknad.....	17
Byggmärnad.....	11	Internationell utblick.....	19
"I fokus".....	12	Svenska ekonomiska indikatorer.....	22

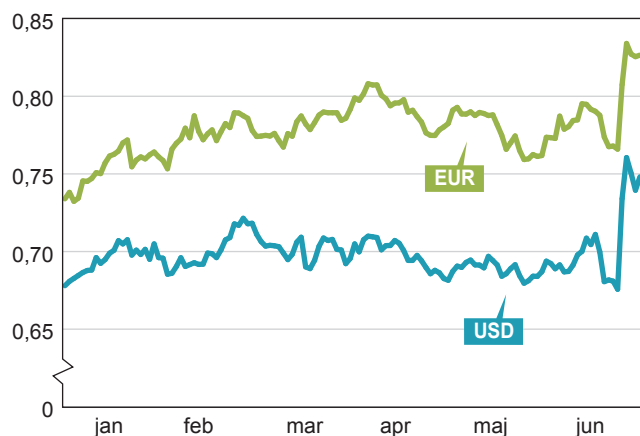
KONJUNKTURLÄGET

Stor osäkerhet råder efter Brexit

Det råder för närvarande en mycket stor osäkerhet kring konjunkturutvecklingen efter den brittiska folkomröstningen där en majoritet röstade för att lämna EU. Finansmarknaderna skakade till en början med stora börsfall och stora valutarörelser med framförallt en kraftig försvagning av pundet. För svensk del har börserna gått ner samtidigt som kronan försvagats mot de flesta valutor utom pundet. Vilka effekter ett brittiskt utträde får på den reala ekonomin, alltså tillväxt och sysselsättning, framöver är ännu för tidigt att svara på. Tidigast under hösten kan eventuella effekter börja märkas i den ekonomiska statistiken men effekterna kan å andra sidan hålla i sig under lång tid.

Valutakurser brittiska pund 2016

GBP per USD respektive EUR

Källa: Macrobond

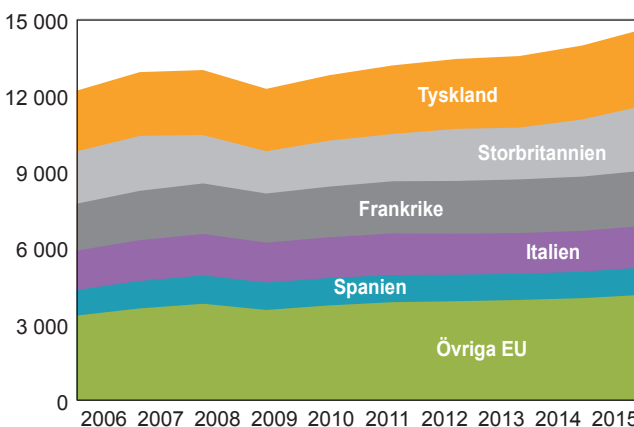
Storbritannien är en av Europas största ekonomier

Tidigt på midsommarafton kom resultatet av Storbritanniens folkomröstning om fortsatt EU-medlemskap. När rösterna räknats samman visade det sig att 52 procent röstade för ett utträde, Brexit, vilket innebär att EU-området i fortsättningen kommer att bestå av 27 medlemsländer istället för 28. De omförhandlade villkor som Storbritannien fått till stånd under våren visade sig inte räcka till för att blidka den EU-kritiska delen av befolkningen. Folkomröstningen visar dock en stor splittring i landet där det råder stora skillnader mellan unga där majoriteten är för EU och de äldre där majoriteten är emot. Det råder samtidigt tydliga regionala skillnader där framförallt Skottland men även Nordirland vill stanna i EU medan England, med undantag för London, vill lämna. Även Wales är för ett utträde ur EU.

Storbritannien har historiskt sett alltid haft ett särskilt förhållande till kontinenten och EU. De står sedan tidigare utanför Schengenavtalet och har ett formellt undantag från eurosamarbetet. Ekonomin är den näst största i EU och står för cirka 18 procent av unionens totala BNP. Landet har en stor utrikeshandel och britterna har historiskt verkat för frihandel. Av landets export går nästan hälften av alla varor och tjänster till EU-länderna medan lite drygt hälften av importen kommer från EU. Under lång tid har Storbritannien haft bytesbalansunderskott med övriga EU, det vill säga att landet importerar mer från EU än det exporterar. Ökade handelshinder påverkar på så vis till stor del övriga EU-länders export. London är samtidigt ett internationellt finanscentrum där en stor del av arbetskraften kommer från andra EU-länder. EU:s inre marknad innebär fri rörlighet av kapital och arbetskraft och det är särskilt finansbranschen som drabbas i ett första skede om denna rörlighet begränsas.

BNP i EU

Löpande priser, miljarder euro

Källa: Eurostat

OECD spår negativ effekt på världsekonomin

Vilka konsekvenser ett EU utan Storbritannien kommer att få för Europas ekonomi och den övriga världsekonomin återstår att se. Mycket hänger på hur förhandlingarna om handelsavtal och liknande kommer att gå och hur lång tid de kommer att ta. Formellt har ingen ansökan om utträde lämnats in då premiärministern David Cameron har aviserat sin avgång och meddelat att hans efterträdare får sköta detta. En ny premiärminister kommer troligtvis inte vara på plats förrän i september/oktober. EU-länderna är dock angelägna om att utträdesprocessen snabbas på i största möjliga mån.

OECD har gjort beräkningar som visar att Storbritanniens BNP kan bli 3 procent lägre om fyra år än om man

fortsatt hade varit medlem i EU. De visar också att ett stort antal jobb kan försvinna som en följd av utträdet. För svensk del beräknas effekten bli ett tapp på drygt 1 procentenhet av BNP fram till 2018. Sverige har en omfattande handel med Storbritannien och många svenska företag har en stor verksamhet på den brittiska ön. Storbritannien är det fjärde största mottagarlandet av den svenska varuexporten och det tredje största av tjänsteexporten. I månades fokusartikel på sidan 12 kan du läsa mer om Sveriges tjänsteexport.

Marknaden togs på sängen

Beskedet om att britterna röstat för ett EU-utträde fick omedelbart stora marknadsreaktioner. Börserna föll kraftigt över hela världen och pundet försvagades. Mot dollarn noterade det pundet den svagaste kursen sedan mitten av 1980-talet. Slagen blev dock extra stora både på aktie- och valutamarknaden då börserna steg dagarna innan den brittiska folkomröstningen samtidigt som pundet stärktes i takt med att opinionsmätningarna indikerade ett övertag för stannasidan. När resultatet blev det omvända kom omedelbart en kraftig nedåttrekyl på börserna men under månadens avslutande dagar har en återhämtning skett vilket lett till att i stort sett hela nedgången återhämtats.

Global börsutveckling 2016

MSCI World index

Stockholmsbörsen var stängd på midsommarafton men när den öppnade måndagen den 27 juni föll kurserna med närmare 8 procent vilket är bland de största nedgångarna under en enskild dag i börsens historia. Nedgången låg i linje med utvecklingen på andra börser där dock raset delades upp på två handelsdagar. Även i Stockholm var det en uppgång dagarna innan folkomröstningen vilket ytterligare spädde på nedgången. Sett över lite längre tid har utvecklingen varit okej på börsen och kurserna var vid utgången av juni högre än i mitten av februari då de noterade årslägst.

Ytterligare press på räntorna

De redan mycket låga räntorna vände nedåt ytterligare som en reaktion på den allmänna osäkerheten. Svenska tioåriga statsobligationer sjönk med 35 punkter från midsommar till den sista juni då räntan låg på 0,24 procent. En tysk tioårig statsobligation sjönk nästan lika mycket och där

är räntan nu negativ. För de korta räntorna var rörelserna marginella i slutet av juni men dessa papper handlas sedan länge med negativ ränta.

Det finns en betydande beredskap från världens centralbanker att vidta åtgärder om det kommer att krävas. I början av året talades det mycket om kommande räntehöjningar men det osäkra marknadsläget gör att sannolikheten för räntehöjningar har minskat. Uttalanden från Bank of England gör även gällande att en sänkning av räntan är möjligt från deras sida. Vilken hållning centralbankerna kommer att anta framöver blir offentligt senare under juli då förutom Riksbanken även ECB, Federal Reserve och Bank of England kommer med räntebesked.

Fortsatt högkonjunktur enligt KI

Konjunkturinstitutet (KI) skrev i sin senaste prognos, som kom innan Brexit-beskedet, att den svenska konjunkturen fortsätter att stärkas framöver. BNP-tillväxten väntas bli 3,6 procent i år men går ner något nästa år trots att högkonjunkturen består. Arbetslösheten beräknas sjunka till 6,3 procent nästa år för att sedan vända uppåt igen då allt fler flyktinginvandrare kommer ut på arbetsmarknaden. Den svenska arbetsmarknaden blir alltmer tvådelad med låg arbetslöshet för inrikes födda men fortsatt hög bland lågutbildade och utrikesfödda. Till följd av den starka konjunkturen och att de offentliga finanserna går med underskott anser KI att regeringen borde strama åt finanspolitiken redan nästa år, antingen genom utgiftsbesparingar eller genom inkomstförstärkningar.

Precis före månadsskiftet presenterade regeringen och alliansen en överenskommelse om att sänka överskottsmålet för de offentliga finanserna. Från ett överskott på 1 procent av BNP över en konjunkturcykel blir det istället ett överskottsmål på 0,33 procent av BNP. Samtidigt införs ett mål om att få ner den offentliga sektorns skuldsättning till 35 procent av BNP. Idag ligger skuldsättningen på drygt 43 procent av BNP vilket är bland de lägsta i Europa.

Den ekonomiska statistiken pekar uppåt

Bortser man från turbulensen som drabbat finansmarknaden så visar den senaste ekonomiska statistiken en relativt positiv bild över Sveriges ekonomi. Trenden för industrin är uppåtgående och produktionen har ökat fyra månader i rad. Tjänsteproduktionen steg i april för andra månaden i rad och uppgången resulterade i den högsta årstillväxten sedan december och den näst högsta sedan slutet av 2011. Årsjämförelsen påverkas av att april i fjol var en något svagare månad men det indikerar ändå en klar förbättring jämfört med några månader tidigare då årstillväxten var i det närmaste obefintlig. Almegas senaste indikator för den privata tjänstebranschen visade dock att tillväxten för andra kvartalet blir relativt måttlig. Efterfrågan på företagens tjänster är fortsatt hög men tillväxten begränsas av en ökad personalbrist.

Detaljhandeln visade åter styrka i maj efter en trevande start på året. Denna månad steg försäljningsvolymerna för både dagligvaruhandeln och sällanköpshandeln där det var dagligvaror som ökade mest. Sett över det senaste året

är dock tillväxten inom sällanköpshandeln det som driver utvecklingen. Järn- och bygghandeln gynnas av fortsatt hög efterfrågan på renovering och byggande medan utvecklingen för klädhandeln har varit relativt svag hittills i år.

Avmattning på bostadsmarknaden

Priserna på bostäder har stigit kraftigt under många år vilket har inneburit att hushållens skulder ökat i hög takt. Många bedömare har varnat för att det är en ohållbar situation i längden och påtalat vikten av att vidta åtgärder mot den höga skuldsättningen. Den första juni infördes amorteringskravet och det har möjligen redan gett effekter. Valueguards senaste statistik över bostadspriserna visade en inbromsning i maj och allra tydligast märks det i Stockholmsområdet. Prisnedgången kan förklaras av ett mycket stort utbud av bostäder på marknaden just innan amorteringskravet trädde i kraft. Om det blir en bestående avmattning eller rentav ett prisfall framöver är för tidigt att avgöra men den allmänna oron efter Brexit med börsfall och valutaturbulens riskerar att inverka negativt även på bostadsmarknaden.

INDUSTRI

Efter höstens turbulens i orderingen har efterfrågan stabiliserats kring ungefär samma nivå som innan svängningarna och de senaste månaderna har små uppgångar varvats med små nedgångar. Efter att ha backat i mars steg orderingen något i april, med 0,5 procent, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Det var en ökad efterfrågan på exportmarknaden som låg bakom uppgången medan hemmamarknaden tog ett litet kliv tillbaka. Sedan början av 2012 har exportmarknaden överlag haft en bättre utveckling än hemmamarknaden.

Industriproduktionsindex (IPI) har haft en uppåtgående trend sedan slutet av 2014. Efter ökning i februari och mars steg industriproduktionen svagt i april, då den ökade med 0,1 procent, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Att produktionen i sin helhet varit stigande syns dock främst på utvecklingen i årstakt som var 3,5 procent i april.

I början av året nådde industrins konfidensindikator i Konjunkturinstitutets konjunkturbarometer rekordhöga nivåer, men sedan dess har indikatorn successivt rört sig nedåt. I juni minskade den marginellt från månaden innan och uppgick till 104,8, vilket indikerar att industrikonjunkturen fortsatt är starkare än normalt. Industrieföretagen uppger att efterfrågan från hemmamarknaden är god, men att orderingen från exportmarknaden har mattats.

Industrins produktionsvolym

Senaste uppgift: april 2016

Källa: SCB:s industriproduktionsindex

Kristina Frändén

Industriproduktionen ökar återigen

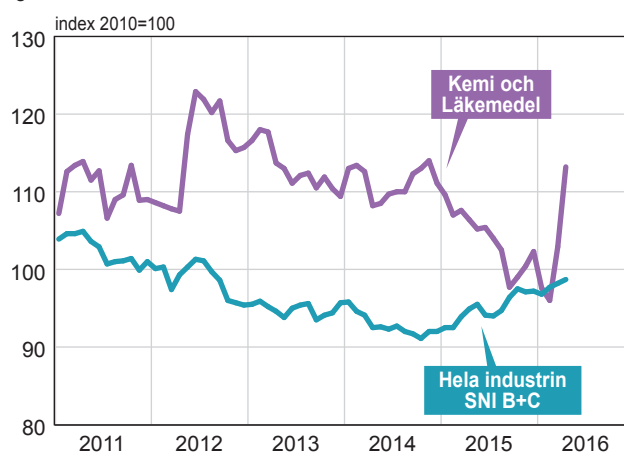
Den svenska industriproduktionen fortsatte att öka på både

månads- och årsbasis i april 2016. Industrin har nu uppvisat positiva årsjämförelser de senaste tio månaderna, vilket pekar på en uppåtgående trend. Jämfört med mars ökade industriproduktionen med 0,1 procent i säsongrensade och kalenderkorrigerade tal, medan produktionen steg med 3,5 procent jämfört med motsvarande månad föregående år i kalenderkorrigerade tal. Utfallet motsvarade storbankernas analytikers prognos av industriproduktionen på månadsbasis då de räknat med en ökning med just 0,1 procent, medan industriproduktionen blev starkare än väntat på årsbasis, då prognosen där var 2,6 procents ökning.

Bland industrins huvudgrupper redovisade samtliga en nedgång, förutom industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror som steg med 15,6 procent jämfört med mars. Störst nedgång hade industrin för energirelaterade insatsvaror som minskade med 5,9 procent jämfört med föregående månad. Jämfört med motsvarande månad föregående år uppvisar däremot samtliga huvudgrupper en ökning, där industrin för energirelaterade insatsvaror står för den största uppgången med 18 procent i kalenderkorrigerade tal. Även industrin för icke varaktiga konsumtionsvaror uppvisade en ökning, med 10,3 procent, efter att ha uppvisat negativa årsjämförelser sedan januari 2015.

Industriproduktionsindex

Säsongrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde

Kemi och läkemedel driver månadsutvecklingen

Den totala industrins månadsutveckling var svagt positiv i april. Däremot uppvisar en knapp majoritet av delbranscherna en negativ utveckling. Den klart största uppgången står aggregatet för kemisk industri och läkemedelsindustri för, med en ökning på 21,9 procent jämfört med mars. Aggregatet för kemisk industri och läkemedelsindustri hade även den högsta månadsutvecklingen i mars, vilket visar att trenden nu pekar uppåt. Fram till och med februari var dock trenden nedåtgående vilket ytterligare förstärker den uppåtgående trenden.

Sett till de okorrigerade indextalen hade även där aggregatet för kemisk industri och läkemedelsindustri den högsta uppgången jämfört med mars månad, med 25,9 procent. Säsongrensningen och kalenderkorrigeringen trycker således ner ökningen något. Eftersom kemisk industri och läkemedelsindustri har den högsta vikten för

totala industrin, kan den starka uppgången förklara varför den totala industrin har en positiv månadsutveckling trots att en majoritet av delbranscherna uppvisar en minskning jämfört med mars. De andra delbranscherna som uppvisade en uppgång i april hade betydligt mindre ökning, då industrin för icke-metalliska mineraliska produkter stod för den näst största uppgången med 1,3 procent. Den största nedgången stod elektronikvaruindustrin för som minskade produktionen med 7,9 procent jämfört med föregående månad.

Industriproduktion				
Förändring i procent				
	apr 16/ mar 16	feb-apr 16/ nov 15-jan 16	apr 16/ apr 15	jan-apr 16/ jan-apr 15
Hela industrin	0	1	3	5
Trävaruindustri, ej möbler	1	2	7	8
Massa och papper	0	0	5	0
Grafisk industri	0	-4	-8	-5
Kemisk industri o läkemedl.	22	1	12	-5
Stål- och metallverk	0	1	5	14
Metallvaruindustri	1	-2	-2	0
Elektronikindustri	-8	1	-4	6
Maskinindustri	-1	-1	-9	0
Industri för motorfordon	0	3	29	37

Motorfordonsindustrin fortsatt stark årsutveckling

Årsutvecklingen för den totala industrin var fortsatt positiv i april, trots att en knapp majoritet av industrins delbranscher uppvisade en nedgång. Återigen var det motorfordonsindustrin som stod för den största uppgången med 29 procent i kalenderkorrigerade tal jämfört med motsvarande månad föregående år. Även industrin för petroleumprodukter hade en stark årsutveckling med 18 procent, men branschens bidrag till totala industrin är betydligt mindre än motorfordonsindustrins. Aggregatet för kemisk industri och läkemedelsindustri har haft en lång period av negativa årsjämförelser, men uppvisade i april en av de större uppgångarna med 12 procent jämfört med april 2015. Den största nedgången på årsbasis återfanns i delbranschen annan transportmedelsindustri, med 14 procent i kalenderkorrigerade tal. Industrin för elapparatur hade den näst största minskningen, med en nedgång på 10 procent jämfört med motsvarande månad föregående år.

Industrins orderingsgång

Senaste uppgift: april 2016

Källa: SCB:s orderingsgång och omsättningsstatistik

Anton Hammarstedt

Industrins orderingsgång minskade

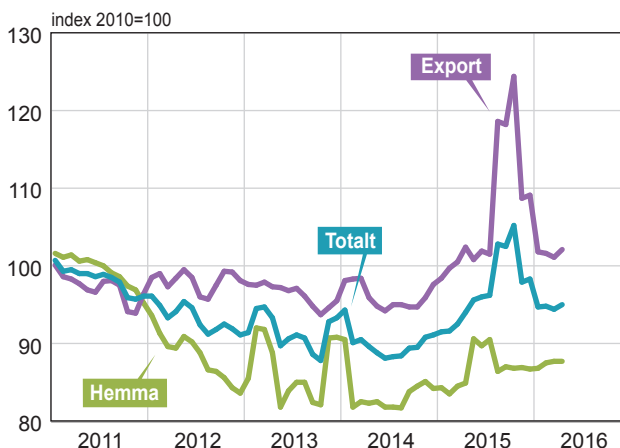
Industrins totala orderingsgång minskade i april med en halv procent jämfört med mars. Minskningen härrör från hemmamarknaden där orderingsgången sjönk med 1,5 procent. Exportmarknaden har sett en ökning på 1,4 procent jämfört med föregående månad. Allt detta i säsongsrensade och kalenderjusterade siffror.

Vad gäller enskilda branscher står aggregatet för kemisk industri och läkemedelsindustri för den största ökningen;

13,6 procent i säsongsrensade och kalenderjusterade tal. Den största minskningen har skett i industrin för elapparatur, som sjönk med 40 procent jämfört med föregående månad. Detta på grund av branschens starka utveckling i mars månad då orderingsgången ökade med 57 procent jämfört med februari. I förhållande till 2015 har dock båda dessa branscher ökat.

Industrins orderingsgång

Säsongsrensade månadsvärden utjämnade med tremånaders glidande medelvärde. Fasta priser

Att orderingsgången har minskat jämfört med föregående månad har framförallt att göra med att mars hade väldigt hög orderingsgång. Mars 2016 hade den största orderingsgången sedan 2013 och april i år var den starkaste april månaden sedan 2011, i kalenderjusterade siffror. Den minskning som observerats i april jämfört med mars i år är inte heller något unikt fenomen, då april har minskat från mars i hälften av mätillfällena sedan 2010.

Ökad exportorderingsgång på årsbasis

Jämfört med april föregående år har den totala orderingsgången ökat med 0,4 procent, där det var en ökning inom export och minskning inom hemmamarknad som låg bakom. Gruvorna noterade en stor ökning jämfört med april 2015 medan tillverkningsindustrins orderingsgång var oförändrad totalt sett. Inom 8 av de 17 branscher och aggregat för vilka statistik publiceras var dock orderingsgången högre. Inrikesmarknaden har minskat med 0,9 procent jämfört med föregående år medan exportmarknaden har ökat med 1,0 procent, båda i kalenderjusterade siffror. Den största ökningen hos enskilda branscher har skett hos "annan transportmedelsindustri", den branschklassificering som innefattar motorfordon som inte är bilar eller släp till dessa.

Negativ tremånadersutveckling

Tremånadersutvecklingen var negativ när man ser till industrin som helhet, där orderingsgången minskade med knappt 4 procent. Detta härrör från en svag exportmarknad (-7,3 procent) medan inrikesmarknaden ökade med strax över en procent, allt i säsongsrensade och kalenderjusterade siffror.

Det går dock bra för gruv- och mineralutvinningsindustrin, som ökade med nästan 15 procent under perioden februari-april jämfört med föregående tremånadersperiod,

med ökningar både på hemmamarknaden och på exportmarknaden. Att industrin som helhet har minskat kommer helt från tillverkningsindustrins sida, med en minskning på 4,3 procent jämfört med perioden november-januari. Inom tillverkningsindustrin har 8 av 17 branscher minskat under perioden.

Orderingång och omsättning

Förändring i procent

	apr 16/ mar 16	feb-apr 16/ nov 15-jan 16	apr 16/ apr 15
Orderingång			
Hemmamarknad	-1	1	-1
Exportmarknad	1	-7	2
Totalt	-1	-4	0
Omsättning			
Hemmamarknad	-1	1	0
Exportmarknad	0	0	4
Totalt	-1	1	2

Svag export hittills i år

Jämfört med samma period under 2015 var ordergången under januari-april i stort sett oförändrad. Exporten var 2,6 procent lägre i år, jämfört med vad den var under motsvarande period 2015. Ordor inom Sverige har dock ökat med 3,3 procent. Allt detta i kalenderjusterade siffror.

Gruv- och mineralutvinningens orderingång har ökat med 12,8 procent, där både hemma- och exportmarknaden ökar. Tillverkningsindustrins orderingång har däremot minskat svagt (-0,2 procent) på grund av en svag export medan orderningsgången för hemmamarknaden har ökat. I tillverkningsindustrin står industrin för stål- och metallverk för den största ökningen, där orderarna har stigit med 10,2 procent. Även motorfordonsindustrin gör ett bra år så här långt, med en ökning på 9,8 procent. Sammantaget har 7 av delbranscherna inom tillverkningsindustrin ökat under perioden, medan 10 har backat.

Industrins investeringar

Senaste uppgift: maj 2016

Källa: SCB:s investeringsenkät

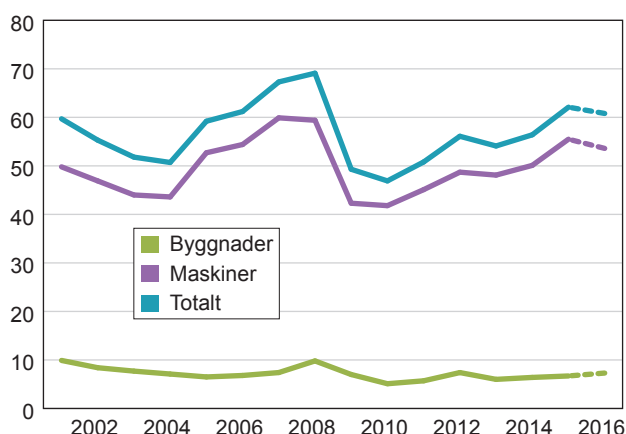
Industrin räknar med minskade investeringar i år

Enligt SCB:s senaste investeringsenkät som genomfördes i maj väntas industrins investeringsvolym minska något i år. Investeringarna beräknas till 70 miljarder vilket är 2 procent lägre än i fjol då investeringsvolymerna ökade rejält och nådde den högsta nivån sedan innan finanskrisens utbrott.

Maskininvesteringarna, som utgör merparten av de totala investeringarna inom industrin, ökade mest under 2015 men är det som bidrar mest till nedgången 2016. Nedgången för maskininvesteringarna beräknas bli drygt 3 procent. Industriföretagen bedömer dock att byggnadsinvesteringarna kommer att öka något jämfört med fjolåret.

Industrins investeringar

Miljarder kronor. 2008 års priser. Prognos 2016

Minskade investeringar inom gruvindustrin

Gruvindustrin väntas investera drygt 6 miljarder men det innebär en minskad investeringsvolym med 29 procent jämfört med föregående år. Även stål- och metallverk beräknas dra ner mycket och investeringarna minskar med 23 procent i branschen.

På den positiva sidan finner vi bland annat pappersindustrin där investeringarna väntas uppgå till 12 miljarder, en ökning med 16 procent jämfört med 2015. Andra branscher med kraftiga uppgångar är exempelvis textilindustrin och trävaruindustrin där investeringsvolymerna beräknas öka med 20 procent vardera i år.

UTRIKESHANDEL

Varuexport, varuområden

Varuområde	Värde mkr		Andel %	Förändr 16/15 %
	2016 jan-apr	2015 jan-apr		
Skogsvaror	41 573	43 634	10,8	-5
- Trävaror	8 865	9 184	2,3	-3
- Papper	24 475	25 392	6,3	-4
Mineralvaror	35 785	38 856	9,3	-8
- Järnmalm	4 020	4 320	1,0	-7
- Järn och stål	16 999	18 322	4,4	-7
Kemivaror	53 239	55 454	13,8	-4
- Läkemedel	22 729	24 676	5,9	-8
Energivaror	19 966	26 263	5,2	-24
Verkstadsvaror	181 307	172 758	47,0	5
- Maskiner	60 289	62 645	15,6	-4
- Elektrovaror	43 033	45 533	11,2	-5
- Vägfordon	53 298	40 354	13,8	32
Övriga varor	53 793	53 499	13,9	1
- Livsmedel	25 217	23 917	6,5	5
Totalt	385 663	390 466	100,0	-1

Negativt handelsnetto

Utrikeshandeln med varor uppvisade ett underskott på 2,1 miljarder kronor i maj. Det var första gången sedan november 2015 som handelsnettot var negativt. Utrikeshandelsstatistiken för maj visade en betydande ökning av varuimporten och en mindre ökning av varuexporten.

Mätt i årstakt ökade varuimporten med 5 procent jämfört med maj 2015 medan varuexporten endast ökade med 1 procent. Sveriges handel med EU-länder gav ett underskott medan handeln med länder utanför EU gav ett överskott.

Exporten har därmed varit något svagare än Exportchefsindex förväntade i mätningen förra månaden. SCB:s orderingsstatistik för industrin visade dock en ökad efterfrågan från utlandet med 1,4 procent i april jämfört med månaden innan.

Varuimport, varuområden				
Varuområde	Värde mkr 2016 jan–apr	Värde mkr 2015 jan–apr	Andel %	Förändr 16/15 %
Skogsvaror	10 902	10 969	2,9	–1
Mineralvaror	26 238	28 484	6,9	–8
- Järn och stål	11 159	11 631	3,0	–4
Kemivaror	49 816	51 031	13,2	–2
- Läkemedel	11 787	11 122	3,1	6
Energivaror	27 689	37 973	7,3	–27
- Råolja	12 551	19 868	3,3	–37
- Oljeprodukter	11 940	14 343	3,2	–17
Verkstadsvaror	174 903	164 439	46,3	6
- Maskiner	42 641	41 794	11,3	2
- Elektrovaror	59 231	47 393	15,7	3
- Vägfordon	47 368	40 538	12,5	17
- Instrument, optiska varor	9 662	9 324	2,6	4
Övriga varor	88 489	85 558	23,4	3
- Livsmedel	43 301	41 003	11,5	6
Totalt	378 036	378 454	100,0	0

Handelsnetto

Senaste uppgift: maj 2016

Källa: SCB:s utrikeshandelsstatistik

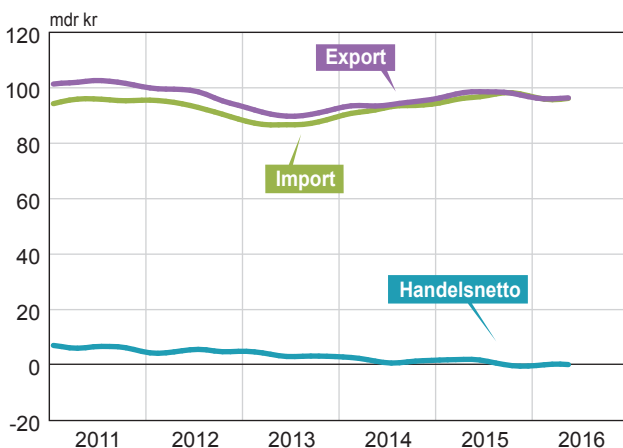
Handelsnettot –2,1 miljarder kronor i maj

Utrikeshandeln med varor gav ett underskott på 2,1 miljarder kronor under maj 2016 enligt preliminära beräkningar. För maj 2015 var det ett överskott på 1,8 miljarder kronor.

Export och import av varor samt handelsnetto

Säsongrensade månadsvärden i löpande priser. Trend.

Miljarder kronor

Varuexportens värde under maj uppgick till 96,9 miljarder kronor och varuimportens till 99,0 miljarder. Varu-

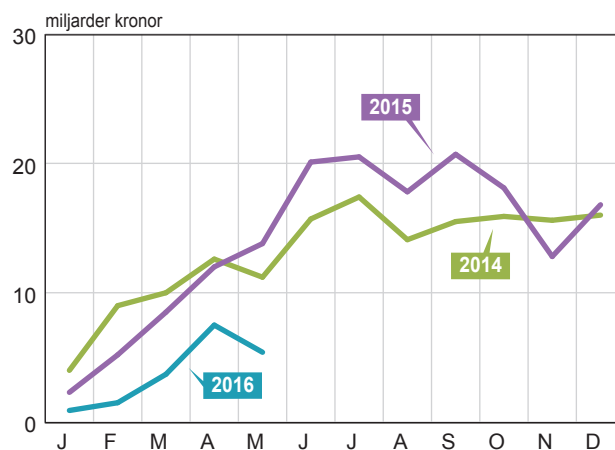
exporten har därmed ökat i värde med 1 procent medan varuimporten ökat med 5 procent jämfört med maj 2015. Handeln med länder utanför EU gav ett överskott på 11,5 miljarder kronor medan EU-handeln gav ett underskott på 13,6 miljarder.

Antalet vardagar i maj var två mer jämfört med maj 2015. Rensat för säsongspåverkan visar handelsnettot ett överskott på 0,2 miljarder kronor för maj 2016 och 0,3 miljarder för april 2016. Även mars 2016 hade ett överskott på 0,3 miljarder kronor.

Sveriges handelsnetto

Akkumulerade månadsvärden från årets början.

Miljarder kronor. Löpande priser

Hittills under året har värdet för varuexporten minskat med 1 procent, medan varuimportens värde har ökat med 1 procent jämfört med motsvarande period förra året. Varuexportvärdet under denna period uppgick till 482,6 miljarder kronor och varuimportvärdet till 477,2 miljarder. Handelsnettot för januari–maj 2016 gav därmed ett överskott på 5,4 miljarder kronor. För motsvarande månader ett år tidigare noterades ett överskott på 13,8 miljarder kronor.

HANDEL, KONSUMTION OCH TJÄNSTER

Total detaljhandel

Senaste uppgift: maj 2016

Källa: SCB:s o HUI:s detaljhandelsindex

Bättre fart i detaljhandeln

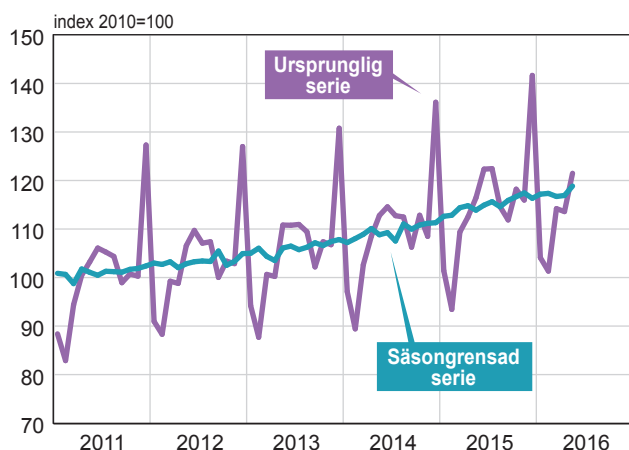
Försäljningen inom detaljhandeln ökade snabbt under 2015. Under våren har den expansiva ökningstakten mattats något, även om trendlinjen fortsatt är på uppåtgående. Bilden ser dock lite ljusare ut efter att utfallet för april reviderats upp från en negativ utveckling till en positiv, men framför allt till följd av att handeln i maj steg rejält. Försäljningen ökade då med 1,7 procent, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Sett i ett något längre perspektiv över tre månader var försäljningen mellan mars och maj 0,5 procent högre än närmast föregående tremånadersperiod. Det är en bättre utveckling än de senaste månaderna, men betydligt

lägre tremånaderstillväxt än genomsnittet under fjolåret.

Tidigare i år har dagligvaruhandeln haft en svag utveckling med minskad försäljning flera månader, men i maj ökade den med hela 2,6 procent jämfört i april. De senaste åren har sällanköpshandeln haft en betydligt starkare tillväxt än dagligvaruhandeln, men i maj ökade den sistnämnda mer. Sällanköpshandeln visade dock också en god utveckling och steg med 1,6 procent jämfört med månaden innan.

Total försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

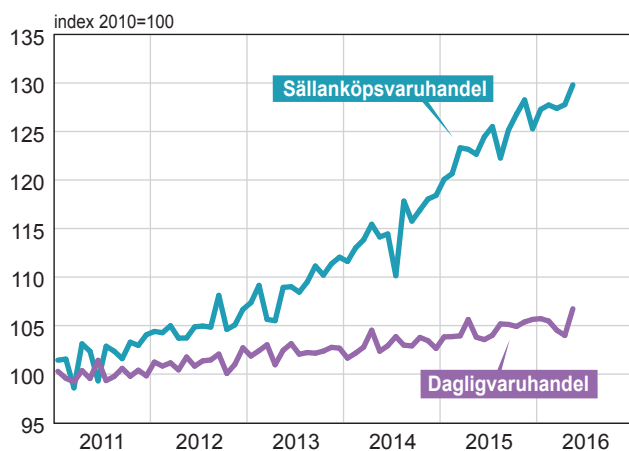

God tillväxt i årstakt

Den totala detaljhandeln steg i maj med 4,6 procent jämfört med samma månad året innan, kalenderkorrigerat och mätt i fasta priser. Det är den högsta årstaktstillväxten hittills i år, men lite lägre än genomsnittet förra året. Försäljningen inom dagligvaruhandeln var 2,8 procent högre än i maj förra året. Livsmedelshandeln ökade, men inom dagligvaruhandeln var det framför allt Systembolagets försäljning som stod för en hög tillväxt. Inom sällanköpshandeln steg försäljningen med 6 procent jämfört med motsvarande månad i fjol.

Branschuppdelad försäljningsvolym inom detaljhandeln

Säsongrensade månadsdata

Inom sällanköpsvaruhandeln ökade de flesta branscher sin försäljning jämfört med i maj förra året. Bäst utveckling visade apoteken, guldsmedshandeln och optikerna som alla ökade försäljningsvolymen med 10 procent. Även

järn- och bygghandeln, som gått starkt hela året, ökade försäljningen rejält. Skohandeln är en bransch som länge kämpat i motvind, men visade i maj för första gången på länge en bra utveckling med 7 procent högre försäljning än samma månad i fjol. I löpande priser noterade handeln med heminredning den största tillväxten, vilket innebär att branschen förutom ökad försäljningsvolym även höjde priserna några procent. För den största branschen inom sällanköpshandeln, klädhandeln, sjönk försäljningen svagt jämfört med året innan.

Detaljhandel

Försäljningsvolym inom detaljhandeln. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	maj 2016	jan–maj 2016
Dagligvaruhandel	2,8	1,0
därav:		
Detaljhandel, mest livsmedel	3,0	1,2
Specialiserad detaljhandel med livsmedel, drycker o tobak	2,1	0,1
Sällanköpsvaruhandel	6,0	5,0
därav:		
Klädhandel	–0,8	–1,8
Skohandel	6,8	–1,5
Möbelhandel	–0,8	4,9
Elektronikhandel	6,0	8,9
Järn- och bygghandel	9,1	8,5
Färghandel	4,9	–1,2
Bokhandel	..	..
Guldsmedshandel	9,6	4,6
Sport- o fritidshandel	1,2	–0,6
Postorderhandel	18,0	17,3
Totalt detaljhandel	4,6	3,3

Stabil utveckling hittills i år

Hittills i år har försäljningen inom detaljhandeln varit 3,3 procent högre än motsvarande månader i fjol. Dagligvaruhandeln har stigit med 1 procent medan sällanköpshandeln hittills i år har ökat med 5 procent. Några branscher som visat god tillväxt är bland annat järn- och bygghandeln samt optikerna. Det har gått sämre för färghandeln respektive klädhandeln som minskat försäljningen något i år. Trots en övertygande utveckling i maj har även skohandeln lägre försäljningsvolym hittills i år än motsvarande månader i fjol.

Hushållens konsumtion

Senaste uppgift: april 2016

Källa: Hushållens konsumtionsindikator

Jenny Nyberg

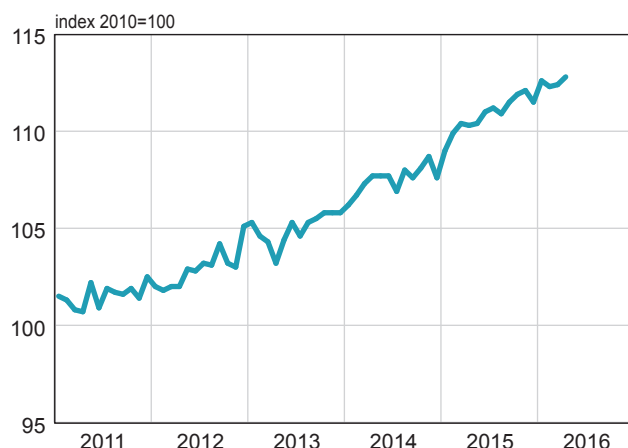
Hushållskonsumtionen steg i april

Hushållskonsumtionen ökade med 0,4 procent i april, säsongrensad och jämfört med månaden innan. Trenden för hushållskonsumtionen är därmed fortsatt svagt positiv. Mellan mars och april visade trendskattningen en månatlig uppgång på 0,2 procent. Utvecklingen är även positiv sett

ur ett tremånadersperspektiv. Under perioden februari–april steg hushållskonsumtionen med 0,4 procent, korrigerat för säsongvariationer och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod.

Hushållens konsumtionsindikator

Säsongrensade månadsdata

Ökad tillväxt på årsbasis

I april var den kalenderkorrigerade konsumtionsvolymen 2,4 procent högre än motsvarande månad året innan. I april var det framförallt den varaktiga varuhandeln som ökade med en uppgång på 9 procent, men även den icke varaktiga varuhandeln ökade under motsvarande period.

I april var det gruppen restauranger, caféer, hotell och annan övernattningsservice som hade den högsta tillväxten med en uppgång på 7,6 procent jämfört med april 2015. Transporter och motorfordonshandel gick också bra och gav ett betydande bidrag till uppgången i hushållskonsumtionen.

Hushållskonsumtion

Hushållens konsumtionsutgifter. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	apr 2016	jan–apr 2016
Detaljhandel, mest livsmedel	–1,3	0,3
Beklädnadshandel	–8,0	–2,5
Bostad, elektricitet, gas och uppvärmning	3,1	2,7
Möbler, inredning m.m.	6,5	5,0
Transporter och detaljhandel med och service av motorfordon	4,6	4,9
Post- och telekommunikation	2,8	2,4
Rekreation och kultur	2,1	3,7
Hotell och restaurang	7,6	2,2
Övriga varor och tjänster	5,0	1,4
Hushållens konsumtionsutgifter (exklusive utlandsposter)	2,4	2,4

Under perioden januari–april steg hushållskonsumtionen med 2,4 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Transporter, motorfordonshandel och möbler bidrog starkt med en ökning på ungefär 5 procent vardera. Svagast gick beklädnadshandeln som minskade med 2,5 procent.

Personbilar och lastbilar

Senaste uppgift: juni 2016

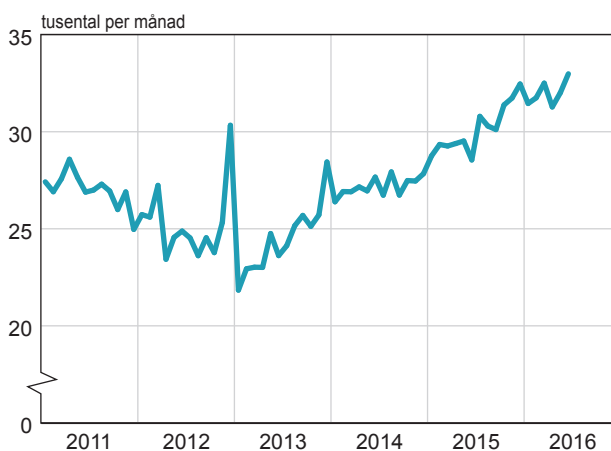
Källa: Trafikanalys och SCB:s fordonstatistik

Fortsatt ökning av personbilsregistreringarna

För andra månaden i följd fortsatte nybilsregistreringarna av personbilar att öka i juni. Säsongrensat och jämfört med månaden innan var uppgången 3,1 procent och antalet nybilsregistreringar i juni var därmed åter högre än vad som noterades i december. Det är ett trendbrott sett till utvecklingen de senaste månaderna då nyregistreringarna har minskat från en hög nivå. Även den långsiktiga trenden stegrades och ökningen i juni indikerar att nyregistreringarna åter har tagit fart.

Nyregistrerade personbilar

Säsongrensade månadsdata

Källa: Trafikanalys samt egna beräkningar

Utvecklingen för nyregistreringarna ökade också sett ur ett tremånadersperspektiv. Under andra kvartalet ökade personbilsregistreringarna med 0,6 procent, säsongrensat och jämfört med första kvartalet. Det var en något högre ökningstakt än tidigare, trots den svaga utvecklingen i april, och kan delvis förklaras av att den starka decembernote- ringen inte längre ingår i jämförelseperioden.

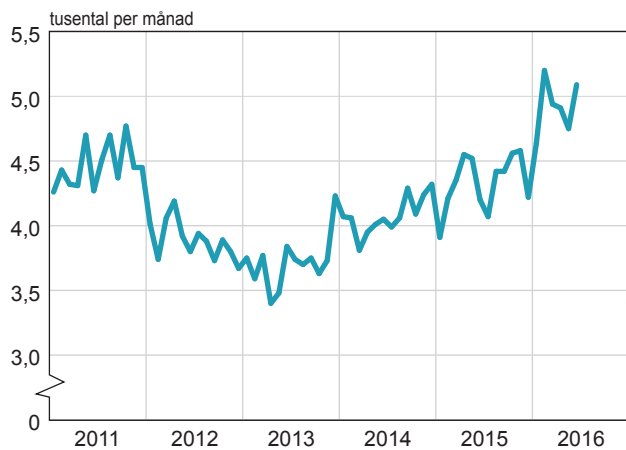
Utvecklingen under det senaste året som helhet har varit god och mätt i årstakt uppvisar nyregistreringarna en hög tillväxt. Antalet nyregistrerade bilar uppgick i juni till 38 237 vilket var 11 procent högre än samma månad året innan. Hittills i år har 196 538 personbilar nyregistrerats, vilket är 10,8 procent fler än under motsvarande period i fjol.

Uppåt för lastbilsregistreringarna

Nyregistreringen av lastbilar återtog en stor del av de senaste tre månadernas nedgångar, med en uppgång på 7,1 procent i juni, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Lastbilsregistreringarna har dock uppvisat stora månadsvariationer under det senaste halvåret och för stor vikt bör därför inte läggas på enskilda månadsutfall. Den långsiktiga trendskattningen fortsätter dock att peka uppåt och steg med 1 procent från maj till juni.

Nyregistrerade lastbilar

Säsongrensade månadsdata

Källa: Trafikanalys samt egna beräkningar

Andra kvartalet har utvecklingen totalt sett varit relativt dämpad. Under april-juni minskade nyregistreringarna med 0,2 procent, säsongrensat och jämfört med närmast föregående tremånadersperiod. Det var den första nedgången under en tremånadersperiod sedan mitten av 2015 och förklaras av de starka uppgångarna i januari och februari som höjer jämförelseperioden.

Produktionen inom tjänstesektorn

Senaste uppgift: april 2016

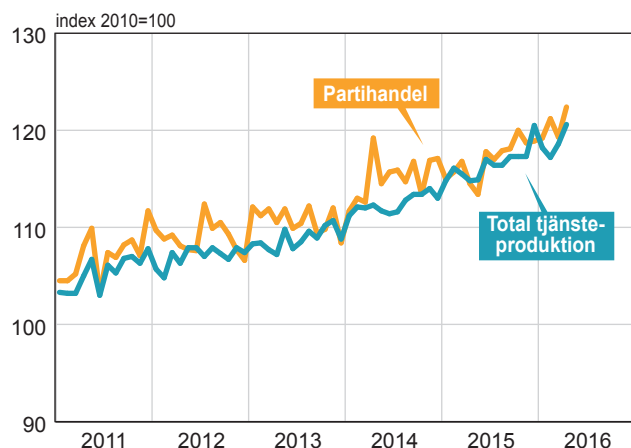
Källa: SCB:s tjänsteproduktionsindex

Fortsatt uppgång för tjänsteproduktionen

Produktionsvolymen inom tjänstesektorn fortsätter att öka då produktionen i april var 1,7 procent högre än i mars, säsongrensat. Uppgången på 1,2 procent i mars överträffades därmed med god marginal och det är första gången sedan maj-juni 2015 som tjänsteproduktionen ökar två månader i rad.

Tjänsteproduktionsindex

Säsongrensade månadsvärden

Statistiken vittnar om en bred uppgång inom tjänsteproduktionen. Samtliga tjänstegrupper förutom detaljhandel, transport och magasinering samt datakonsultverksamhet

bidrog till ökningen. Partihandel och telekommunikation stod dock för de största ökningarna med en produktionsuppgång på 2,6 procent vardera jämfört med mars. Tillväxten inom telekommunikation fortsätter därmed för tredje månaden i rad och partihandeln vände uppåt efter en minskning på 1,6 procent i mars. Detaljhandeln fortsatte att minska för andra månaden i rad och sjönk med 0,5 procent. Datakonsultverksamhet vände nedåt med 5,6 procent efter en markant ökning på nästan 5 procent i mars. Tjänsteproduktionen inom transport och magasinering var oförändrad i april.

Svagt positiv tremånadersutveckling

Uppgången i april resulterade i en svagt positiv tremånadersutveckling på 0,1 procent. Den urstarka utvecklingen för referensperioden då december 2015 bjöd på en ökning på över 6 procent påverkar utvecklingstalen. Den största produktionsökningen skedde inom motorhandeln som ökade med ungefär 4 procent. Även tjänster inom hälso- och sjukvård ökade markant med ungefär 3 procent. Produktionsminskningar noterades inom flera branscher där telekommunikation stod för den största minskningen med ungefär 3 procent. Även datakonsultverksamhet hade negativ påverkan på tremånadersutvecklingen då branschen minskade med ungefär 2 procent.

Tjänsteproduktionsindex

Produktionen inom tjänstesektorn. Kalenderkorrigerad volymförändring i procent jämfört med motsvarande period föregående år

	apr 2016	jan-apr 2016
Motorhandel	13,6	11,4
Partihandel	7,0	4,5
Detaljhandel	1,7	3,2
Transport och magasinering	-1,8	-1,4
Hotell och restaurang	9,1	7,3
Telekommunikation	4,9	1,1
Datakonsultverksamhet o.d.	-2,8	-1,3
Företagstjänster	5,2	4,2
Kultur, nöje och fritid	5,8	7,7
Total tjänstesektor	5,4	3,0

Hög tillväxt i årstakt

Jämfört med april i fjol ökade produktionen inom tjänstesektorn med 5,4 procent, kalenderkorrigerat. Årstakten fortsätter därför att utvecklas positivt och aprilnoteringen var, förutom december i fjol, den starkaste sedan slutet av 2011.

Den starkaste tillväxten jämfört med motsvarande månad i fjol kan noteras inom motorhandeln som visade en tillväxt på ungefär 14 procent. Pilarna pekar även uppåt för hotell och restaurangverksamhet samt hälso- och sjukvård som visar årstillväxter på över 9 procent. Ökningar noterades i samtliga tjänstegrupper förutom transport och magasinering och datakonsultverksamhet. Transportbranschen bromsade uppgången och minskade med ungefär 2 procent jämfört med april 2015 och datakonsultverksamhet bidrog negativt med en minskning på ungefär 3 procent.

Investeringar inom tjänstesektorn

Senaste uppgift: maj 2016

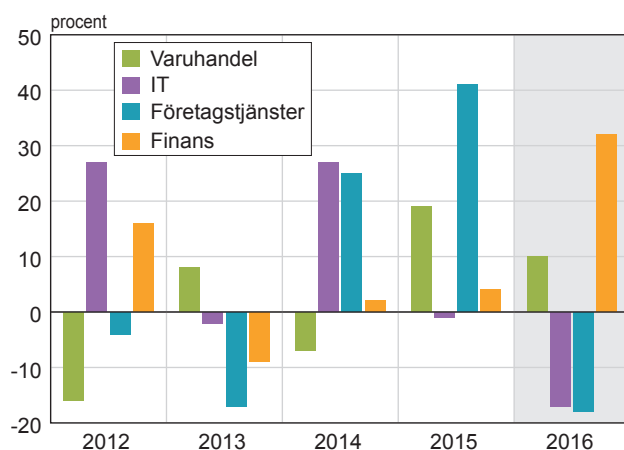
Källa: SCB:s investeringsenkät

Positiv prognos från finansbranschen

SCB:s senaste investeringsenkät som genomfördes i maj visar en blandad bild för investeringarna inom tjänstesektorn. Ett par branscher räknar med fortsatta investeringsökningar medan andra räknar med oförändrade eller minskade investeringar. Finansbranschen sticker ut ur positiv synvinkel där prognosen pekar på investeringsökningar på 32 procent i år. Även handeln och transportbranschen räknar med högre investeringar än i fjol. Den investeringstunga fastighetbranschen väntar sig investeringar på 93 miljarder kronor i år vilket är oförändrat jämfört med i fjol.

Investeringar inom tjänstesektorn

Årlig volymförändring i procent. Fasta priser

Försvagad bedömning inom företagstjänster

Investeringarna inom företagstjänster beräknas minska med 18 procent medan informations- och kommunikationsföretag beräknas dra ner 17 procent. För den förstnämnda branschen var det en betydande försämring jämfört med februariprognosen medan den sistnämnda spådde minskade investeringar även i februari.

BYGGMARKNAD

Stark ordertillväxt

Enligt konjunkturbarometern är byggföretagen mer nöjda än normalt med storleken på nuvarande orderstockar. De rapporterar om mycket god ordertillväxt de senaste tre månaderna och byggandet uppges ha ökat i betydligt större omfattning än normalt.

Sysselsättningsstillväxten tycks ha bromsat in de senaste månaderna och företagen har under två månader i följd rapporterat att antalet anställda varit oförändrat. Det främsta hindret för att öka byggandet uppges vara brist på arbetskraft. Andelen byggföretag som anger brist på arbetskraft som trängsta sektor är betydligt högre än normalt även om den sjunkit något de senaste månaderna.

För husbyggarna har anbudspriserna fortsatt att stiga medan de varit närmast oförändrade inom anläggningsverksamhet.

Byggföretagens förväntningar på orderstockar, bygande och sysselsättning är fortsatt optimistiska. Bland husbyggarna väntas anbudspriserna sammantaget fortsatt stiga de närmaste tre månaderna medan anläggningsbyggarna aviserar prissänkningar.

Byggbkostnader

Senaste uppgift: maj 2016

Källa: SCB:s faktorprisindex för flerbostadshus

April–maj 2016 +0,2 procent

Mellan april och maj 2016 ökade Faktorprisindex med 0,2 procent. Transporter, drivmedel och elkraft steg med 0,6 procent. Inom den gruppen ökade dieselolja och lastbils-transporter medan elkraft var oförändrad. Omkostnader och Maskiner gick upp med 0,2 respektive 0,1 procent. Löner var oförändrade mellan april och maj.

Byggmaterial gick upp med 0,3 procent. Störst prisökning bland Byggmaterial i maj hade armeringsstål. Järn och stål, betongvaror samt VVS-material steg medan el-materiel och trävaror sjönk. Övriga byggmaterialgrupper hade oförändrade priser. Byggherrens kostnader gick upp med 0,2 procent. Allmänna kostnader, räntan och projektering steg. Tjänstemannalöner var oförändrade.

Faktorprisindex för flerbostadshus

Förändring i procent

	maj 16/apr 16	maj 16/maj 15
Entreprenadkostnader	0,2	1,8
Byggmaterial	0,3	1,6
Löner	0,0	2,4
Maskiner	0,1	1,2
Transporter, drivmedel, elkraft	0,6	-1,2
Omkostnader	0,2	2,9
Byggherrekostnader	0,2	-1,7
Total byggbkostnad	0,2	1,2

Maj 2015–maj 2016 +1,2 procent

Faktorprisindex steg med 1,2 procent mellan maj 2015 och maj 2016. Entreprenörens kostnader steg med 1,8 procent, vilket bidrog till att totalindex gick upp med 1,5 procentenheter. Stor påverkan på entreprenörens kostnader hade Omkostnader som steg med 2,9 procent mellan maj 2015 och maj 2016. Löner och Byggmaterial gick upp med 2,4 respektive 1,6 procent. Maskiner steg med 1,2 procent. Gruppen Transporter, drivmedel och elkraft sjönk med 1,2 procent.

Inom gruppen Byggmaterial ökade snickerier mest, med 6,3 procent. Alla byggmaterialgrupper steg förutom övrigt byggmaterial. Byggherrens kostnader minskade med 1,7 procent på årsbasis. Räntekostnaderna gick ned med 13,4 procent vilket var orsaken till att Byggherrekostnader sjönk.

Export av tjänster betydelsefullt för Sverige

Tjänsteexporten har vuxit snabbare än varuexporten de senaste fyra åren och har lämnat positiva bidrag till BNP på årsbasis sedan 2009. Tjänsteexporten minskade däremot under första kvartalet i år efter åtta kvartal i rad med tillväxt. I denna artikel presenteras tjänsteexportens utveckling i ett historiskt perspektiv samt hur den fördelar sig på produkter och mottagarländer.

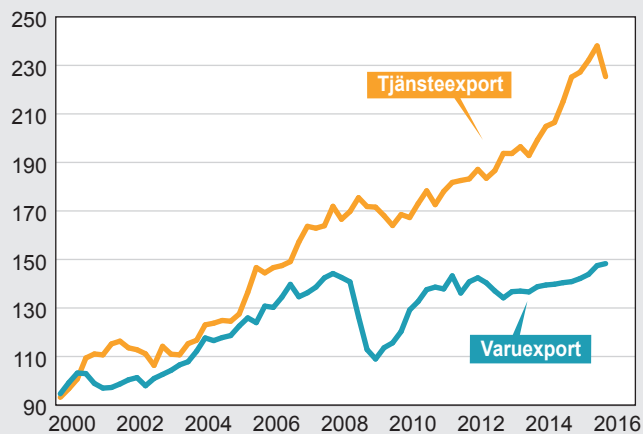
Sverige är en liten öppen ekonomi och handel med omvärlden är en viktig faktor för vårt välbefinnande. De senaste 50 åren har exporten lämnat betydande bidrag till den svenska BNP-tillväxten. Exporten från Sverige består av både varor och tjänster. Den ökade världshandeln under 1960-talet gav skjuts åt svensk utrikeshandel och den svenska exporten tog rejäl fart under detta decennium. Exporten fortsatte sedan att växa i hög takt fram till mitten av 1970-talet. Tillväxttakten låg sedan på en lägre nivå fram till början av nittiotalet då kronan försvagades rejält och drev upp exporten. Tillväxttakten dämpades under lågkonjunkturen i början av 2000-talet och tog sedan fart igen och låg på en hög nivå fram till i början av 2008. Finanskrisen präglade utvecklingen under 2009 då exportvolymen minskade för både varor och tjänster. Finanskrisen följdes av en period av återhämtning. Varuexporten har dock växt i lägre takt än perioden före finanskrisen medan tjänsteexporten har haft en period av hög tillväxt.

Tjänsteexporten växte snabbare än varuexporten

Sveriges export av tjänster, som står för runt en tredjedel av den totala exporten, har uppvisat en betydligt starkare tillväxt än varuexporten under de senaste fyra åren. Om man studerar perioden från år 2000 fram till idag så är det tydligt att tjänsteexporten har haft en gynnsam utveckling under hela tidsperioden. Exporten av varor sjönk kraftigt under finanskrisen medan tjänsterna endast minskade marginellt.

Exportens volymutveckling

Index 2000=100, säsongrensad

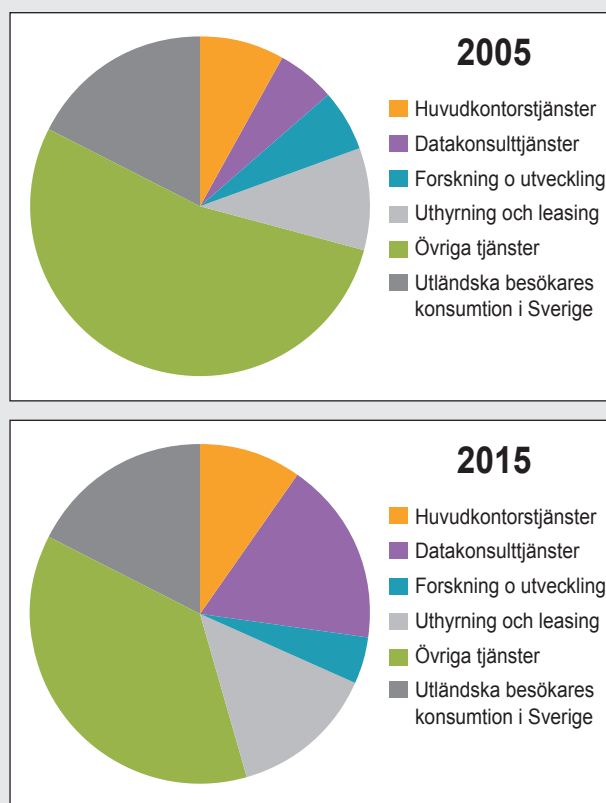
Exporten av tjänster har resulterat i positiva bidrag till BNP på årsbasis sedan 2009 och dess betydelse för den svenska ekonomin har ökat de senaste åren. Den genom-

snittliga tillväxttakten de senaste tre åren på 7,6 procent har också varit högre än den genomsnittliga tillväxttakten under de senaste 20 åren på 6,9 procent.

Tjänsteexporten består av tjänster som företag med stadigvarande verksamhet i Sverige utför till utländska kunder (t.ex. forskning och utveckling) och även av varor och tjänster som utländska besökare konsumerar i Sverige. Diagrammen nedan visar exportens fördelning på stora produktgrupper 2005 och 2015.

Under denna tioårsperiod är det framförallt datakonsulttjänster som ökat sin andel av den totala tjänsteexporten. Gruppen som går under benämningen övriga tjänster, exempelvis transporter och liknande, utgör en mindre del 2015 än den gjorde 2005.

Tjänsteexportens fördelning på stora produktgrupper

Tjänsteexporten vände nedåt första kvartalet

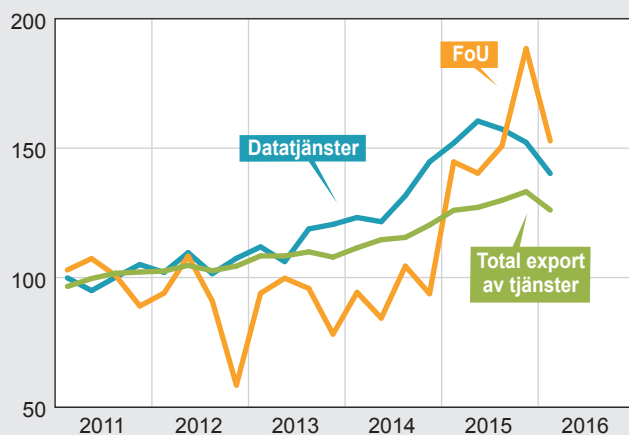
Tjänsteexportens utveckling under första kvartalet i år var den svagaste på lång tid och för att hitta en lägre tillväxttakt får man gå tillbaka till tredje kvartalet 1991. Exporten av tjänster minskade under första kvartalet med 5,3 procent säsongrensad och jämfört med föregående kvartal. Nedgången följer dock efter en period av stark tillväxt som har varat åtta kvartal. Det betyder att tjänsteexporten minskade från en hög nivå. Sammantaget minskade Sveriges export av varor och tjänster för första gången sedan fjärde kvartalet 2013, vilket resulterade i ett negativt bidrag till den säsongrensade BNP-tillväxten.

I FOKUS

Den starka uppgången för exporten av tjänster har varit bred under tidigare kvartal, men framförallt har ökningarna inom forskning och utveckling (FoU) och datatjänster dragit upp tillväxten. Under första kvartalet i år minskade dock samtliga produkttaggregat förutom utländska besökares konsumtion i Sverige. FoU och datatjänster vände kraftigt nedåt och drev därmed nedgången.

Tjänsteexportens volymutveckling

Index 2011=100, säsongrensad

Export av FoU utförs av både den akademiska världen och av näringslivet. Näringslivet står emellertid för den största delen. Företagens export av FoU består till en stor del av koncernintern försäljning där forskningsenheter i Sverige finansieras av utländska bolag i samma koncern. Diagrammet visar att exportutvecklingen av FoU är mer ojämn än utvecklingen för datatjänster. Export av FoU rör sig ofta om stora poster som vanligtvis är av engångskaraktär vilket leder till en ojämn utveckling över tid. Ett exempel på en FoU transaktion är en försäljning av rättigheter med ursprung i FoU så som ett patent.

Resevaluta och datakonsulttjänster i topp

Utrikeshandel med tjänster består till stor del av transaktioner mellan företag. Privat konsumtion i form av resevaluta är dock en betydande post i tjänsteexporten. Begreppet resevaluta står för utländska medborgares konsumtion i Sverige och innefattar allt som utländska medborgare köper i Sverige i form av både varor och tjänster. Även gränshandel och e-handel räknas in i detta begrepp. Danska medborgare som kommer till Sverige för att handla räknas till exempel som tjänsteexport till Danmark.

Topp-tio-listan över de största tjänstegrupperna hade samma sammansättning år 2015 som 2010 men ordningen har kastats om. Indelningen som används i detta stycke är mer detaljerad än den som visas i diagrammen i det inledande stycket då gruppen övriga tjänster är uppdelad på fler produkttaggregat. Resevaluta och datakonsulttjänster tävlar om förstaplatsen. Tjänster avseende uthyrning och leasing, som till stor del består av ersättning för immateriella

rättigheter, har klättrat på listan medan tjänster avseende magasinering har sjunkit.

Tjänsteexport för de tio största produktgrupperna

Värden i miljarder kronor. Andel av total tjänsteexport

Pos. 2015	Produkttaggregat	2015		2010	
		Export	Exp.andel	Export	Exp.andel
1	Datakonsulttjänster	104	17	51	12
2	Resevaluta	103	17	64	15
3	Uthyrning och leasing	82	14	46	11
4	Huvudkontor o rådgivn.	58	10	44	10
5	Sjötransport	33	6	25	6
6	Magasin. o transp.tjänster	31	5	48	11
7	Bank- o fondtjänster	29	5	12	3
8	Forskning o utveckling	28	5	25	6
9	Arkitekt o tek. konsulttjänst.	25	4	19	5
10	Resetjänster	14	2	13	3

Norge och USA är viktiga handelspartner

Tjänsteexportens mottagarländer kan även studeras med hjälp av statistik från betalningsbalansen. Det finns en del avvikelser jämfört med nationalräkenskaperna på grund av vissa skillnader i värderingssystem. Betalningsbalansstatistiken visar att exporten har ökat till samtliga topp-tio-länder de senaste fem åren förutom Frankrike. Exporten har ökat kraftigt till de tre största mottagarländerna och även till Tyskland. Listan vittnar även om att våra nordiska grannländer är stora mottagarländer av svensk tjänsteexport.

Sammansättningen av de tio största mottagarländerna är koncentrerad till ett fåtal länder. Endast Irland är ny på listan år 2015 då Kanada som låg på tionde plats år 2010 har sjunkit till plats 22.

Tjänsteexport till de tio största mottagarländerna

Värden i miljarder kronor

Pos. 2015	Land	2015 Export	2010 Export	Utveckling i procent	Pos. 2010
1	Norge	82	44	84	1
2	USA	62	38	64	2
3	Storbritannien	59	32	84	3
4	Tyskland	46	23	99	8
5	Finland	39	26	52	6
6	Danmark	39	30	32	5
7	Schweiz	33	24	38	7
8	Frankrike	29	31	-5	4
9	Nederländerna	22	18	21	9
10	Irland	15	5	220	15

Sofia Nilsson, nationalräkenskaperna

NÄRINGS- LIV

Produktionen i näringslivet

Senaste uppgift: april 2016

Källa: SCB:s produktionsindex över näringslivet

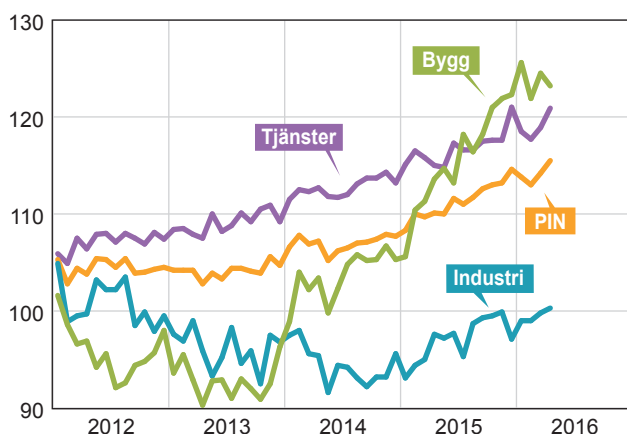
Jenny Nyberg

Ökad produktion i april

Året började svagt för produktionen inom näringslivet men i april hade delindexen en positiv utveckling förutom byggverksamheten. Den totala produktionen inom näringslivet ökade i säsongrensade tal med 1,1 procent jämfört med föregående månad. Den starkaste utvecklingen stod tjänstesektorn för som ökade med 1,7 procent. Även industriproduktionen hade en positiv utveckling medan byggbranschen minskade produktionen i april.

Näringslivets produktionsutveckling

Säsongrensade värden. Index 2010=100

Industrin starkast senaste tre månadersperioden

Produktionen under februari–april uppvisade en positiv utveckling jämfört med föregående tre månadersperiod. Under februari–april ökade produktionen inom näringslivet med 0,3 procent, i säsongrensade tal, jämfört med perioden november–januari. Tjänstesektorn som är den största delsektorn inom näringslivet ökade med 0,1 procent men det var industrin som bidrog mest till uppgången med en produktionsökning på 1,0 procent. Byggproduktionen bromsade uppgången inom näringslivet med en minskning på 0,1 procent.

Produktionen i näringslivet

Förändring i procent

	apr 16/ mar 16 ¹⁾	feb–apr 16/ nov 15–jan 16 ¹⁾	apr 16/ apr 15 ²⁾
Industri inkl. energi	0,5	1,0	2,8
Bygg	-1,0	-0,1	8,4
Tjänster	1,7	0,1	5,2
Totalt	1,1	0,3	5,1

1) Säsongrensat och kalenderkorrigerat

2) Kalenderkorrigerat

Uppgång jämfört med föregående år

Jämfört med april 2015 ökade näringslivets produktion i

kalenderkorrigerade tal med 5,1 procent. Utvecklingen var starkast för byggproduktionen som ökade med hela 8,4 procent. Både tjänsteproduktionen och industriproduktionen uppvisade en ökning jämfört med i fjol.

PRISER

Konsumentpriser

Senaste uppgift: maj 2016

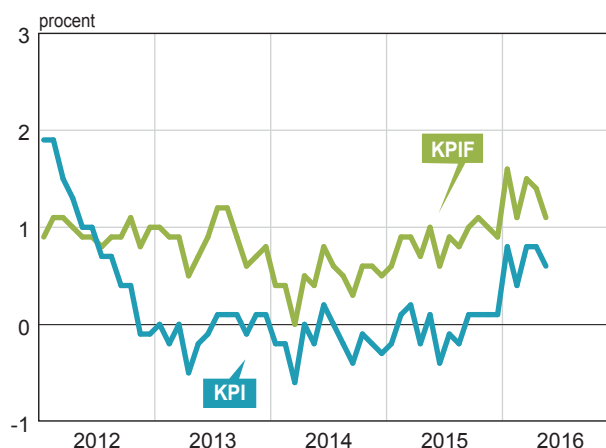
Källa: SCB:s konsumentprisindex

Inflationstakten sjönk något

Inflationstakten var 0,6 procent i maj, vilket är en nedgång sedan april då den var 0,8 procent. Från april till maj steg KPI med 0,2 procent. Under motsvarande period förra året steg KPI med 0,3 procent. Inflationstakten enligt KPI med fast ränta (KPIF) var 1,1 procent i maj.

Inflationstakten

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

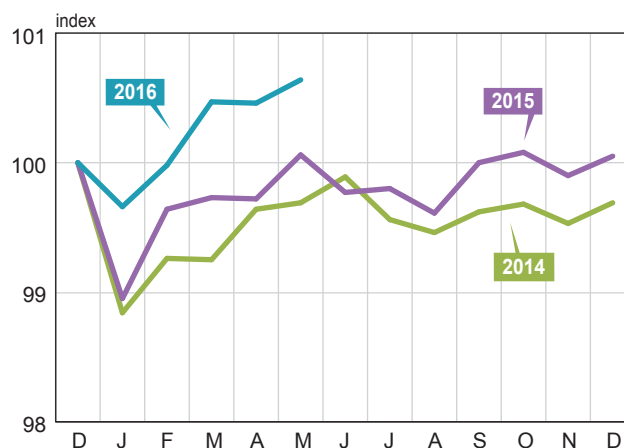

Dyrare kläder bidrog

Inflationstakten, det vill säga förändringen i KPI under de senaste 12 månaderna, var 0,6 procent i maj, vilket är en nedgång sedan april då den var 0,8 procent.

Konsumentprisernas utveckling

December föregående år=100

Prishöjningar inom kläder (3,9 procent), diverse varor och tjänster (2,6 procent) samt livsmedel (1,3 procent)

bidrog med 0,2 procentenheter vardera. Uppgången motverkades framförallt av lägre räntekostnader (-9,4 procent) som påverkade inflationstakten med 0,3 procentenheter. Prissänkningar på drivmedel (-5,9 procent) samt post och telekommunikationer (-5,2 procent) bidrog nedåt med 0,2 procentenheter vardera.

Prishöjningar på paketresor

KPI steg med 0,2 procent från april 2016 till maj 2016. Till månadsförändringen bidrog prishöjningar på paketresor (4,7 procent) och drivmedel (2,0 procent) med 0,1 procentenhet vardera.

Konsumentprisernas förändring			
Maj 2016	Förändring från		Bidrag till förändring sedan maj 2015 ¹⁾
	Föregående månad	maj 2015	
Livsmedel och alkoholfria drycker	0,1	0,9	0,1
Alkoholhaltiga drycker och tobak	0,0	1,3	0,1
Kläder och skor	0,0	3,4	0,2
Boende	0,0	-0,1	0,0
Inventarier och hushållsvaror	0,2	1,1	0,1
Hälso- och sjukvård	0,0	0,6	0,0
Transport	0,8	-0,5	-0,1
Post och telekommunikationer	-0,6	-5,2	-0,2
Rekreation och kultur	0,2	1,1	0,1
Utbildning	0,2	0,5	0,0
Restauranger och logi	0,3	2,0	0,1
Div varor och tjänster	0,2	2,6	0,2
KPI totalt	0,2	0,6	0,6

1) Procentenheter

Den underliggande inflationen sjönk

Inflationstakten rensad för effekten av räntesatsförändringar enligt måttet KPIF (KPI med fast ränta) var 1,1 procent i maj, vilket var en nedgång från 1,4 procent i april. Mellan april och maj steg KPIF med 0,2 procent. Under samma period förra året steg KPIF med 0,4 procent.

Inflationstakten enligt måttet KPIF exklusive energi var 1,4 procent i maj. Från april till maj steg KPIF exklusive energi med 0,2 procent. KPIF är ett av Riksbanken definierat mått på underliggande inflation som på uppdrag från Riksbanken beräknas av SCB.

Fortsatt negativ inflationstakt i EU-länderna

Harmoniserat index för konsumentpriser (HIKP) har utvecklats som ett inom EU jämförbart mått på inflation. Beräkningen av måttet skiljer sig något från beräkningen av KPI och det är inte heller helt och hållet samma produkter som prismäts. Exempelvis exkluderas egnahemsägarnas räntekostnader från HIKP, vilka har påverkat KPI relativt kraftigt de senaste åren. Att varukorgarna skiljer sig något åt innebär också en skillnad i produkternas relativa vikter, vilket kan ge vissa skillnader i utfall.

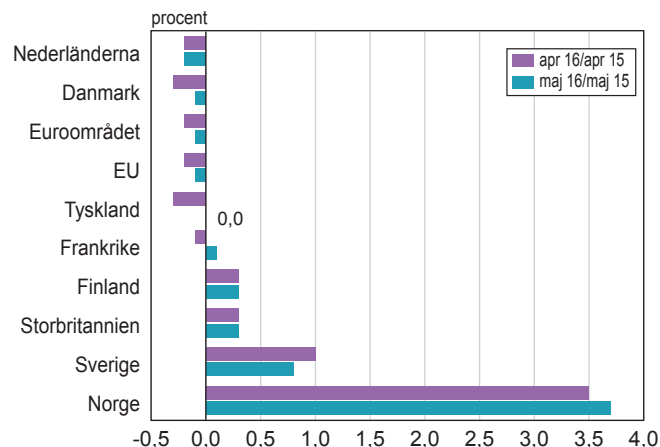
Inflationstakten enligt HIKP i Sverige var 0,8 procent i maj. Från april till maj steg HIKP med 0,2 procent. Under samma period förra året steg HIKP med 0,4 procent.

Jämfört med övriga Europa ligger Sverige fortfarande en bit över snittet. I såväl EU som euroområdet låg HIKP-

inflationen i maj på -0,1 procent. Det var en liten uppgång jämfört med april då inflationstakten låg på -0,2 procent. Både Tyskland och Frankrike noterade ökning. Högst inflationstakt i EU har fortfarande Belgien där den låg på 1,6 procent i maj.

Inflationstakten i olika länder

EU-länder och Norge enligt HIKP

Priserna i producent-, export- och importleden

Senaste uppgift: maj 2016

Källa: SCB:s producentprisindex

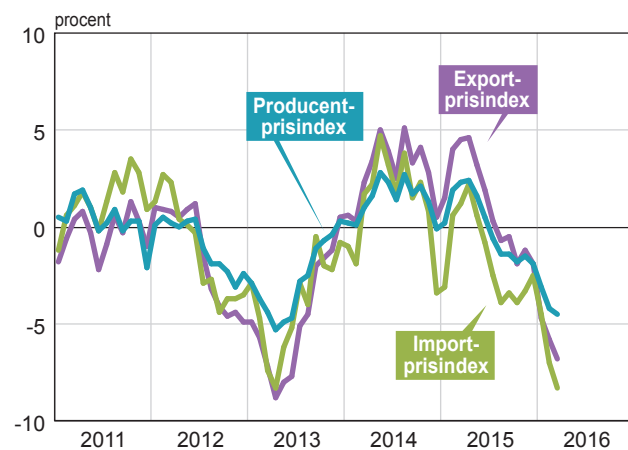
Producentpriserna oförändrade i maj

Producentpriserna totalt var oförändrade mellan april och maj. Under samma period steg priserna på både importmarknaden och exportmarknaden med 0,3 procent. På hemmamarknaden sjönk priserna med 0,2 procent.

En säsongsnormal nedgång i fjärrvärmepreiserna bidrog främst till nedgången på hemmamarknaden. På importmarknaden bidrog huvudsakligen högre priser på råolja till uppgången. Uppgången motverkades dock något av lägre priser inom ett flertal grupper. På exportmarknaden bidrog prisuppgångar inom flertalet grupper till uppgången.

Export-, import- och producentprisindex

Procentuell förändring jämfört med motsvarande månad föregående år

Priserna för inhemsk tillgång, det vill säga producentpri-

serna på hemmamarknaden tillsammans med importpriserna, steg med 0,2 procent från april till maj. Jämfört med maj föregående år har priserna sjunkit med 5,2 procent.

Jämfört med maj föregående år har producentpriserna totalt sjunkit med 4,5 procent. Under samma period sjönk priserna på exportmarknaden med 6,8 procent och på hemmamarknaden med 2,1 procent. På importmarknaden sjönk priserna med 8,3 procent.

ARBETSMARKNAD

Sysselsättning och arbetslöshet

Senaste uppgift: maj 2016

Källa: SCB:s arbetskraftsundersökningar

Fredrik Öhrström

I maj 2016 ökade antalet sysselsatta i åldern 15–74 år med 63 000 jämfört med motsvarande period året innan och uppgick till 4 892 000, icke säsongrensade. Andelen arbetslösa uppgick till 7,6 procent. Antalet arbetade timmar var i genomsnitt 162,1 miljoner per vecka. Säsongrensade och utjämnade data visar på en fortsatt ökning av sysselsättningen medan arbetslösheten som uppgick till 7,0 procent visar på små förändringar.

Arbetsförmedlingens statistik över de inskrivna arbetslösa visar på en minskning med 7 000 personer jämfört med maj 2015 och uppgick till 348 000. Antalet inskrivna arbetslösa fortsätter att gå ner bland ungdomar i åldern 18–24 år och uppgick till 56 000, vilket är en minskning med 9 000 jämfört med motsvarande månad föregående år. Antalet nya lediga platser uppgick till 124 000, vilket kan jämföras med 90 000 samma månad i fjol. I maj fick 46 000 arbete, jämfört med maj ifjol är det en minskning med knappt 2 000.

Personer i arbetskraften

Antalet personer i arbetskraften i åldern 15–74 år uppgick enligt icke säsongrensade data till 5 292 000 i maj 2016. Det relativa arbetskraftstalet uppgick till 72,4 procent. Bland kvinnorna var arbetskraftstalet 69,8 procent och bland männen var det 74,9 procent.

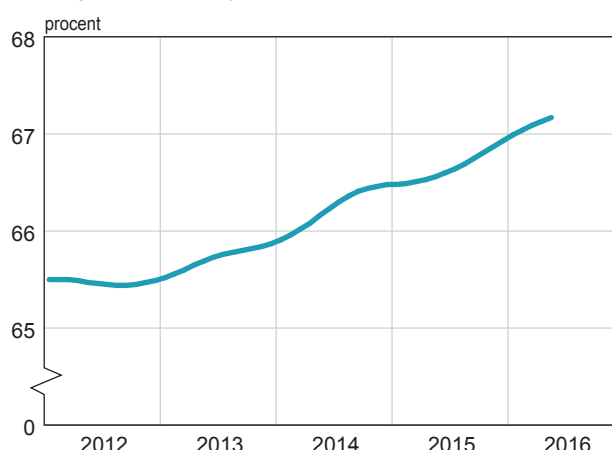
Säsongrensade och utjämnade data visar fortsatt på en ökning av antalet och andelen personer i arbetskraften. I maj 2016 uppgick arbetskraften till 5 281 000 personer, vilket motsvarar ett arbetskraftstal på 72,2 procent.

Antalet sysselsatta ökade

Antalet sysselsatta i åldern 15–74 år uppgick till 4 892 000, icke säsongrensade, en ökning med 63 000 jämfört med samma månad föregående år. Antalet sysselsatta kvinnor uppgick till 2 328 000 och antalet sysselsatta män ökade med 40 000 till 2 564 000. Sysselsättningsgraden för befolkningen 15–74 år uppgick till 66,9 procent. Bland kvinnorna var sysselsättningsgraden 64,6 procent och bland männen var den 69,2 procent.

Sysselsättningsgrad

Ålder 15–74 år. Sysselsatta som andel av befolkningen. Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

Enligt säsongrensade och utjämnade data fortsätter både antalet och andelen sysselsatta att öka jämfört med närliggande månader. Antalet sysselsatta uppgick till 4 911 000, vilket motsvarar en sysselsättningsgrad på 67,2 procent.

Ökning av antalet fast anställda

Antalet anställda ökade i maj 2016 med 87 000 och uppgick till 4 423 000 enligt icke säsongrensade data. Antalet fast anställda ökade med 100 000 och uppgick till 3 697 000 medan antalet tidsbegränsat anställda uppgick till 726 000 personer.

Säsongrensade och utjämnade data visar på en stor ökning av antalet fast anställda medan antalet tidsbegränsat anställda minskar svagt. Antalet fast anställda var 3 674 000 och antalet tidsbegränsat anställda var 749 000.

Ökning av antalet arbetade timmar

Det totala antalet arbetade timmar i maj 2016 uppgick i genomsnitt till 162,1 miljoner per vecka enligt icke säsongrensade data. Efter att hänsyn tagits till skillnader i semesteruttag och ledighet var det en ökning med 4,5 procent jämfört med maj 2015.

	Arbetsmarknad					
	Antal sysselsatta, 1 000-tal		Antal arbetade timmar, 10 000-tal		Ant. arbetslösa 1 000-tal	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016
jan	4 717	4 791	12 210	14 610	430	388
feb	4 730	4 806	15 720	15 800	433	396
mar	4 767	4 833	15 940	14 940	414	406
apr	4 762	4 873	14 530	16 670	432	381
maj	4 829	4 892	15 150	16 210	420	400
jun	4 903		15 700		456	
jul	5 003		9 900		350	
aug	4 962		12 240		337	
sep	4 832		16 490		374	
okt	4 853		16 130		349	
nov	4 873		16 710		325	
dec	4 821		12 830		345	

Uppgifterna baserar sig på åldersindelningen i AKU, dvs. 15–74 år, och antal arbetslösa inkluderar heltidsstuderande som sökt och kunnat ta arbete.

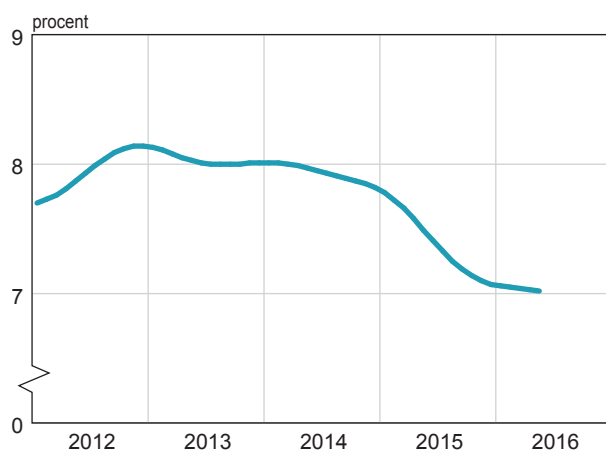
Enligt säsongrensade och utjämnade data uppgick antalet arbetade timmar till 151,2 miljoner per vecka i maj 2016 och antalet arbetade timmar fortsätter därmed att öka jämfört med närliggande månader.

Antalet arbetslösa var 400 000

I maj 2016 var antalet arbetslösa i åldern 15–74 år 400 000, icke säsongrensat. Antalet arbetslösa kvinnor uppgick till 188 000 medan antalet arbetslösa män uppgick till 212 000. Det relativa arbetslöshetstalet uppgick till 7,6 procent. Bland kvinnorna uppgick det relativa arbetslöshetstalet till 7,5 procent och bland männen uppgick det till 7,6 procent. Bland ungdomar i åldern 15–24 år var 155 000 arbetslösa, varav 101 000 heltidsstuderande. Andelen arbetslösa ungdomar uppgick till 23,7 procent av arbetskraften.

Relativ arbetslöshet

Ålder 15–74 år. Inkl. heltidsstuderande som sökt arbete.
Säsongrensade och utjämnade månadsvärden

För personer i åldern 15–74 år visar säsongrensade och utjämnade data att minskningen av antalet och andelen arbetslösa har stannat av. Antalet arbetslösa uppgick till 371 000, vilket motsvarar ett arbetslöshetstal på 7,0 procent. Bland kvinnor var det 6,7 procent och bland män 7,3 procent. Antalet arbetslösa ungdomar var 126 000 vilket motsvarar en arbetslöshet på 19,3 procent.

Minskning av antalet inskrivna arbetslösa

Antalet inskrivna arbetslösa, som utgörs av de öppet arbetslösa och sökande i program med aktivitetsstöd, uppgick i maj 2016 till 348 000. Jämfört med samma månad föregående år är det en minskning med 7 000 personer. Bland de inskrivna arbetslösa var 172 000 öppet arbetslösa och 176 000 deltog i program med aktivitetsstöd. Arbetslösheten fortsätter att stiga bland utomeuropeiskt födda.

Antalet inskrivna arbetslösa ungdomar (18–24 år) fortsätter att minska. I maj var 56 000 ungdomar inskrivna som arbetslösa, en minskning med 9 000 på ett år.

Antalet nya lediga platser som anmälades till landets arbetsförmedlingar var 124 000, vilket kan jämföras med 90 000 motsvarande månad föregående år. Det var 46 000 som fick arbete i maj 2016, vilket är knappt 2 000 färre jämfört med i fjol. Antalet varslade uppgick till 3 100, detta kan jämföras med 2 700 samma månad föregående år.

Arbetskraftskostnader & löner

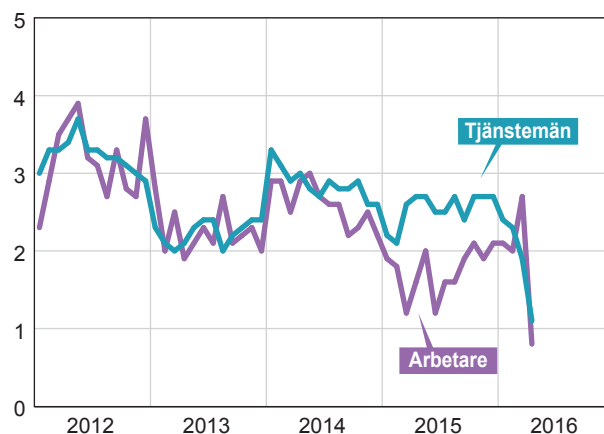
Senaste uppgift: april 2016

Källa: SCB:s arbetsmarknadsstatistik

Den preliminära genomsnittliga timlönen för arbetare var under april 2016 161,60 kronor exklusive övertidstillägg och 163,80 kronor inklusive övertidstillägg, vilket är en ökning med 0,8 procent i båda fallen, jämfört med april 2015. Under april 2016 var den preliminära genomsnittliga månadslönen för tjänstemän 37 500 kronor exklusive rörliga tillägg och 38 430 kronor inklusive rörliga tillägg, vilket är en ökning med 1,1 procent i båda fallen, jämfört med april 2015.

Löneutveckling inom den privata sektorn

Procentuell förändring från motsvarande månad föregående år

Arbetskostnaden för en arbetare inom utvinning av mineral och tillverkningsindustrin har för april 2016 beräknats till 289,39 kronor per timme, vilket ger ett arbetskostnadsindex på 122,5 en förändring med 1,8 procent jämfört med april 2015. Arbetskostnaden för en arbetare inom den privata sektorn totalt har för april 2016 beräknats till 269,03 kronor per timme och för tjänstemän inom den privata sektorn till 58 697 kr per månad. Detta ger ett arbetskostnadsindex för arbetare på 120,6 en ökning med 2,5 procent jämfört med april 2015. Motsvarande index för tjänstemän blir 123,7 en ökning med 2,8 procent jämfört med april 2015.

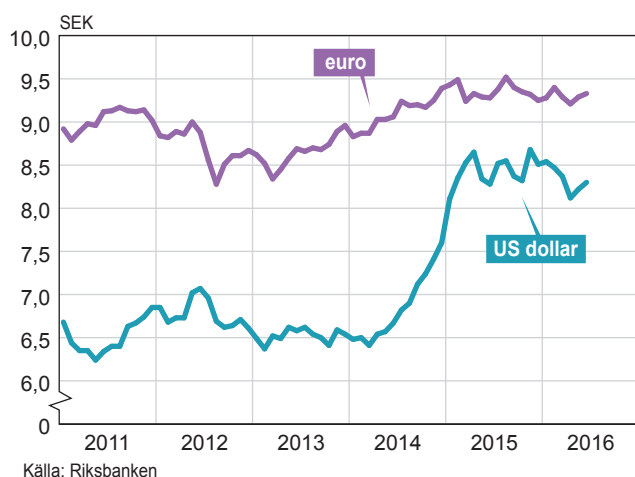
FINANSMARKNAD

Storbritannien lämnar EU

Den 23 juni röstade briterne med knapp marginal för att landet ska lämna den europeiska unionen. Dagen efter folkomröstningen meddelade även Storbritanniens premiärminister David Cameron att han kommer att avgå. Det har under juni varit en spänd väntan på resultatet av folkomröstningen, och när det stod klart att Brexitsidan vunnit reagerade de finansiella marknaderna kraftigt. Börser och räntor sjönk och det brittiska pundet tappade mot andra valutor. Även euron och kronan tog stryk efter EU-omröstningen medan dollarn och framförallt japanska yenen stärktes.

Valutakurser

Svenska kronor i förhållande till dollar och euro.
Månadsgenomsnitt

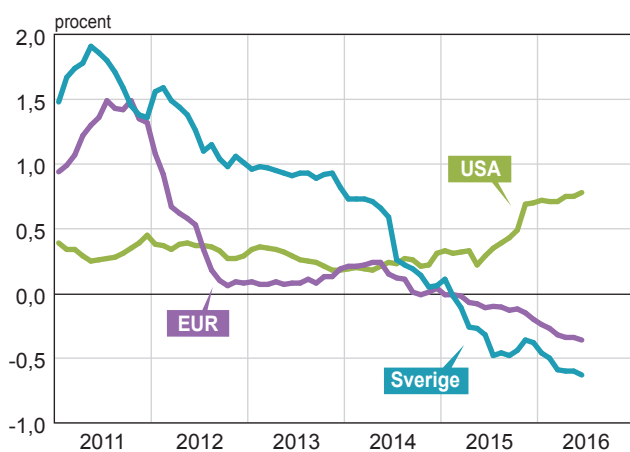
Pundet försvagades mot kronan och handlades i genomsnitt för 11,80 kronor. Euron stärktes däremot mot kronan under juni och handlades i genomsnitt för 9,33 kronor. Dollarn stärktes ännu mer mot kronan under månaden och kostade i snitt 8,30 kronor.

Oförändrade styrräntor

I början av juni meddelade Mario Draghi att ECB lämnar räntorna oförändrade. Styrräntan ligger således kvar på 0 procent och inlåningsräntan på -0,40 procent. Även Federal Reserve valde i mitten av månaden att lämna den amerikanska styrräntan oförändrad i intervallet 0,25–0,50 procent. FED har tidigare under våren flaggat för att en höjning är att vänta inom en snar framtid men valde alltså att skjuta höjningen på framtiden.

Korta räntor

3 mån statsskuldsväxlar (motsv)

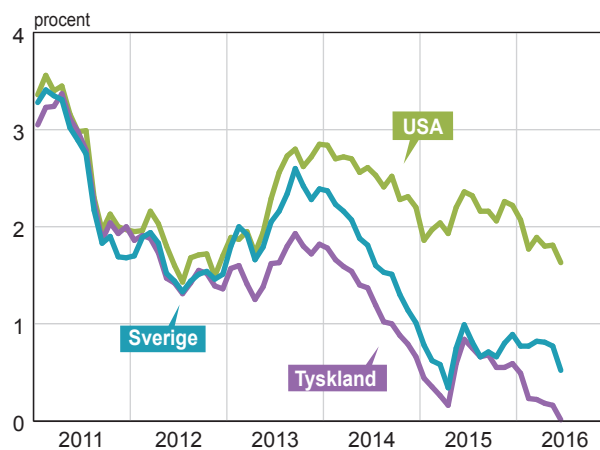
Den svenska reporäntan ligger för närvarande på -0,50 procent och den 6 juli lämnar Riksbanken nästa reporäntebesked. Sannolikheten är hög att både Riksbanksdirektionen och FED nu blir tvungna att revidera sina tidigare planer i och med det brittiska EU-utträdet.

Den svenska räntekurvan blev något brantare under månaden när räntan på 3 månaders statsskuldsväxlar sjönk till -0,63 procent medan genomsnittsräntan på tioåriga

statsobligationer sjönk från 0,77 i maj till 0,52 procent i juni. De korta euromarknadsräntorna föll med två punkter till -0,36 procent. De korta amerikanska marknadsräntorna var i det närmaste oförändrade medan de långa gav en lägre avkastning om 1,63 procent under juni.

Långa räntor

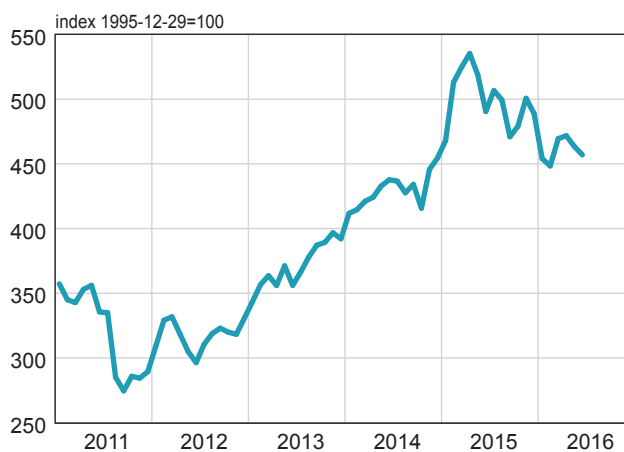
10-åriga statsobligationer

Blandat utfall på världens börser

Världens börser rasade efter att det på midsommarafton stod klart att Storbritannien kommer att lämna EU. Stockholmsbörsen hade för dagen helgstängt men fick uppleva ett börsras i klass med finanskrisen 2008 när den åter öppnade på måndagen. Generalindex sjönk med 3,6 procent i juni, och har sedan årsskiftet sjunkit med 6,9 procent.

Aktiekurserna

Stockholmsbörsens generalindex, månadsgenomsnitt

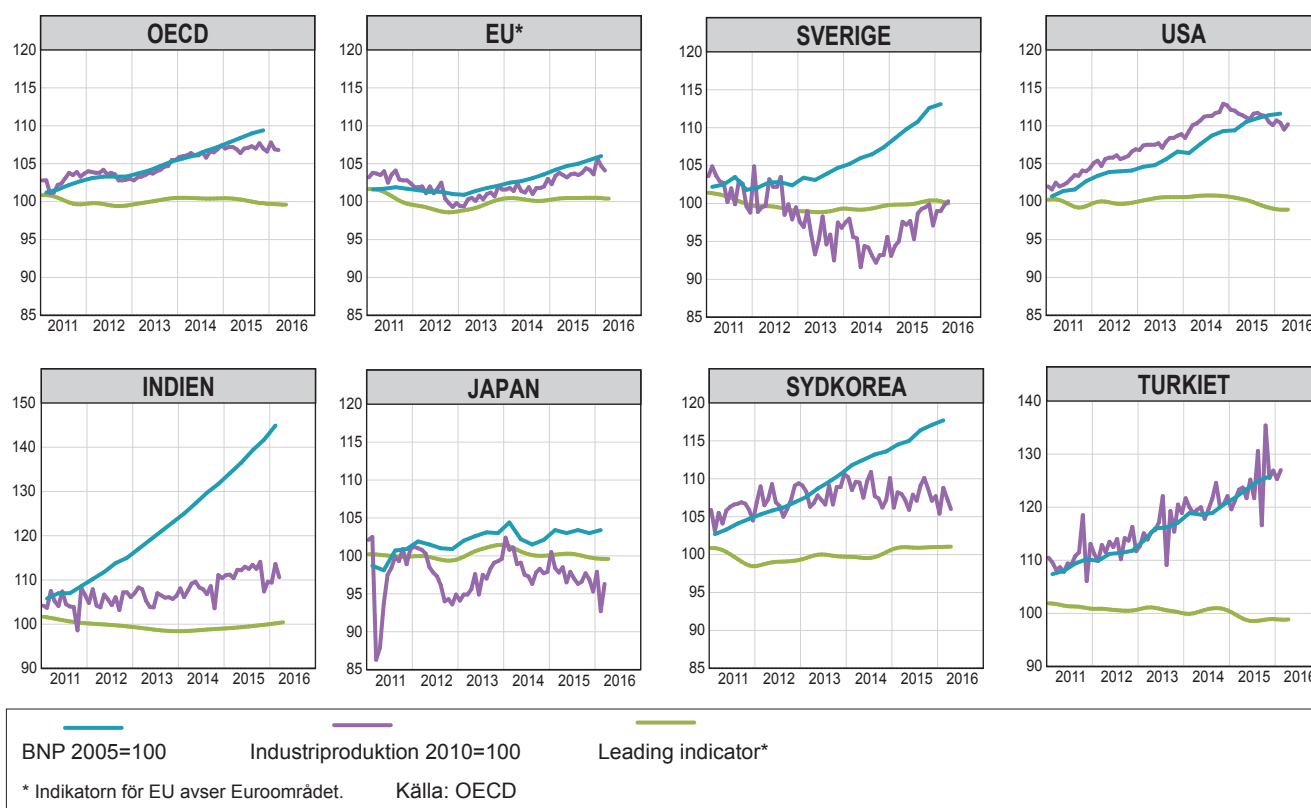
Efter att ha tappat dagarna direkt efter att Brexit var ett faktum vände Londonbörsen senare uppåt och FTSE-index steg med 4,4 procent i juni. Frankfurtbörsen DAX-index å sin sida sjönk med 5,7 procent under månaden.

På andra sidan Atlanten steg Dow Jones med 0,8 procent medan Nasdaq sjönk med 2,1 procent. I Asien var det blandat utfall på börserna i juni. I Tokyo sjönk Nikkeiindex med 9,6 procent under månaden. Börsen i Hongkong sjönk med 0,1 procent medan Shanghai steg med 0,5 procent.

Elin Henriksson, finansmarknadsstatistik

INTERNATIONELL UTBLICK

Konjunkturindikatorer för några länder och -områden

Den ekonomiska utvecklingen för flera av tillväxtländerna har försvagats kraftigt på senare år. Framförallt har råvarubaserade tillväxtekonomier som Brasilien och Ryssland gått i motvind, medan tillväxten i Kina fortsätter att dämpas från en hög nivå. I Indien har dock tillväxtbanan inte visat några tecken på att vika ner. Från fjärde till första kvartalet steg BNP med 2,3 procent, vilket var den starkaste kvartals-tillväxten i Indien på över fem år. Den ledande indikatorn har också uppvisat en stigande trend under de senaste månaderna och en nivå över 100-strecket tyder på att den indiska tillväxten kommer att fortsätta att vara stark.

Den sydkoreanska ekonomin fortsätter att växa i en relativt stabil takt. Första kvartalet steg BNP med 0,5 procent, säsongrensat och jämfört med kvartalet innan, vilket ligger knappt i underkant av genomsnittstillväxten under de senaste fem åren på 0,7 procent. En svagt nedåtgående trend för industriproduktionen sedan början av 2014 fortsatte även under inledningen av 2016. I april sjönk produktionen med 1,1 procent i årstakt och produktionen har därmed minskat under tre av årets fyra första månader. Den ledande indikatorn ligger dock kvar på en nivå klart över den långsiktiga trenden. Indikatorn har ökat under samtliga månader hittills i år och tyder på att ekonomin totalt sett befinner sig i ett starkt läge.

BNP-utvecklingen i Japan står i stark kontrast till asiatiska tillväxtländer såsom Indien och Sydkorea. Första kvartalet steg Japans BNP visserligen med 0,4 procent i säsongrensade tal, men trots uppgången ligger BNP endast 1,5 procent högre än för fyra år sedan. Under 2014 var Japan i recession, och efter en återhämtning under inledningen på 2015 har BNP endast uppvisat små förändringar med upp- och nedgångar varannat kvartal. Industriproduktionen har haft en mycket slagig utveckling under de senaste månaderna, men den ledande indikatorn har minskat stadigt under denna period och en nivå lägre än 100 signalerar ett försvagat konjunkturläge.

Efter ett år med stark utveckling dämpades Turkiets tillväxt något under slutet på 2015. Från tredje till fjärde kvartalet steg BNP med 0,7 procent, säsongrensat, vilket är något lägre än genomsnittet för den senaste femårsperioden på knappt 1 procent. Efter en period med hög volatilitet under slutet av 2015 har industriproduktionen under januari och februari stabiliserats på en högre nivå och i februari var industriproduktionen 4,7 procent högre än samma månad året innan. Den ledande indikatorn tyder dock på en fortsatt dämpning med värden väl under den långsiktiga trenden.

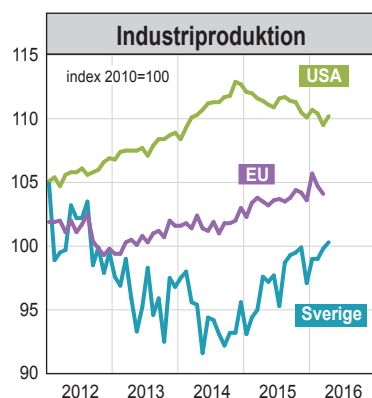
INTERNATIONELL UTBLICK

Industriproduktion

Efter en kraftig uppgång i januari har industriproduktionen inom EU minskat med 0,9 respektive 0,6 procent under februari och mars i säsongrensade tal. Nedgången under mars berodde bland annat på att den tyska industriproduktionen utvecklades svagt och minskade med 1,3 procent, medan produktionen avtog något även i Frankrike. I Spanien steg dock produktionstakten med 1,3 procent. Mätt i årstakt steg industriproduktionen i EU med 0,3 procent i mars.

Den svenska industriproduktionen har uppvisat en betydligt starkare utveckling än EU-genomsnittet med en uppgång under mars och april på 0,8 och 0,5 procent, säsongrensat och jämfört med månaden innan. Produktionen har också ökat väsentligt mer under det senaste året med en uppgång på 2,8 procent mätt i årstakt. Det står i kontrast till utvecklingen i övriga nordiska länder där industrin minskade i mars både mätt i årstakt och jämfört med föregående månad.

Den amerikanska industriproduktionen började, efter

flera år med uppgång, att minska i slutet på 2014. Den trenden höll i sig även under inledningen av 2016, men från mars till april vände produktionen upp med 0,6 procent, säsongrensat. På årsbasis minskade dock produktionen med 1,1 procent.

Internationella ekonomiska indikatorer

		Danmark	Finland	Storbr.	Sverige	Tyskland	USA	EU ¹⁾	OECD
BNP ²⁾									
Förändr. föreg. kv.	%	0,6	0,6	0,4	0,5	0,6	0,2	0,5	0,4
Förändr. 4 kv.	%	0,6	1,6	2,0	4,2	1,6	2,0	1,7	2,1
Industriproduktion ³⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	-1,0	-1,6	0,3	0,5	-1,2	0,6	-0,6	-0,1
Förändr. 12 mån.	%	-1,6	-1,1	-0,3	2,8	0,7	-1,1	0,3	-0,4
KPI ⁴⁾									
Förändr. föreg. mån.	%	0,2	-0,1	0,2	0,2	0,4	0,5	0,1	0,3
Förändr. 12 mån.	%	-0,1	0,3	0,3	0,8	0,0	0,5	-0,2	0,8
Arbetslöshet ⁵⁾	%	6,0	9,1	4,9	6,7	4,2	4,7	8,8	6,4
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,1	0,0	-0,1	-0,5	0,0	-0,3	-0,1	0,0
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,3	-0,1	-0,6	-1,1	-0,5	-0,8	-0,9	-0,5
Kort ränta ⁶⁾	%	-0,09	-0,26	0,59	-0,46	-0,26	0,64	-0,25	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,00	-0,01	0,00	-0,03	-0,01	0,01	-0,02	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	0,09	-0,25	0,02	-0,25	-0,25	0,36	-0,25	..
Lång ränta ⁷⁾	%	0,41	0,45	1,43	0,77	0,13	1,80	0,93	..
Förändr. föreg. mån.	procentenheter	0,01	-0,01	-0,05	-0,04	0,00	0,00	0,00	..
Förändr. 12 månader	procentenheter	-0,32	-0,27	-0,51	0,02	-0,43	-0,40	0,04	..

1) EU28 men för kort och lång ränta avses euroområdet (HIKP) för EU-länderna. USA och OECD april, övriga maj
Källa: OECD, Eurostat

2) OECD fjärde kvartalet 2015, övriga första kvartalet 2016

3) USA och Sverige april, övriga mars

4) Harmoniserat konsumentprisindex

5) Storbritannien februari, övriga april

6) Korta räntor avser 3-månaders interbankräntor enligt statistik från Eurostat. Maj

7) Maj

Industriproduktion

	Avser månad	Index 2010=100	Förändr. från föregående månad, %	Förändr. från motsv mån föreg år, %
EU	mar	104,1	-0,6	0,3
Danmark	mar	105,1	-1,0	-1,6
Finland	mar	92,6	-1,6	-1,1
Frankrike	mar	100,7	-0,3	-0,7
Spanien	mar	96,5	1,3	2,8
Storbritannien	mar	97,8	0,3	-0,3
Sverige	apr	100,3	0,5	2,8
Tyskland	mar	111,7	-1,2	0,7
Norge	mar	95,2	-1,3	-4,3
USA	apr	110,2	0,6	-1,1
Japan	mar	96,3	3,9	-1,5
OECD	mar	106,8	-0,1	-0,4

Källa: OECD

EU-barometern

EU-kommissionens konjunkturbarometer i juni uppvisade endast små förändringar där EU steg med 0,1 enheter till 105,7 och euroområdet minskade med 0,2 enheter till 104,4. Stämmingsläget förbättrades inom industrin som vägde upp för minskningar inom både detaljhandeln, byggbranschen och tjänstesektorn. Konfidensindikatorn för industrin höjdes av förväntningar om ökad produktion, medan tjänstesektorn tyngdes av förväntningar om lägre efterfrågan. Stämmingsläget inom detaljhandeln drogs ned av svagare nulägesbedömningar. Konsumentförtroendet var i stort sett oförändrat. Nederländerna och Tyskland noterades för de kraftigaste uppgångarna, medan stämmingsläget försämrades i Frankrike och Italien. Sveriges indikator steg med 0,1 enheter till 105,8.

INTERNATIONELL UTBLICK

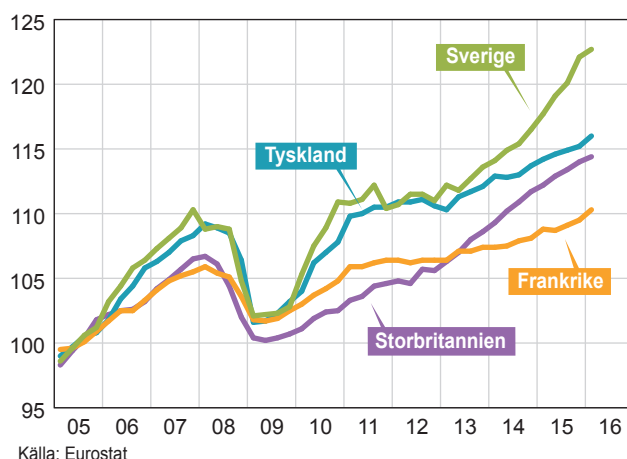
Frankrikes ekonomi har svårt att lyfta

Den franska ekonomin är den tredje största inom EU efter Tyskland och Storbritannien. Jämfört med dessa länder har dock utvecklingen i Frankrike varit relativt svag det senaste decenniet. Jämför man med Sverige, där BNP-tillväxten varit mycket stark framförallt under 2015, ser utvecklingen ännu svagare ut.

Frankrike klarade sig annars lindrigare undan finanskrisen 2008–2009 än både Tyskland och Storbritannien. En förklaring till detta kan vara att den franska ekonomin innehåller en större andel tjänsteverksamhet och har större offentlig sektor än exempelvis den tyska. Återhämtningen i Frankrike har dock varit måttligare och ekonomin fortsatte att växa svagt fram till slutet av fjolåret då tillväxttakten växlade upp något. I fjol växte BNP preliminärt med 1,2 procent vilket var det starkaste året sedan 2011. Enligt EU-kommissionens senaste prognos väntas den franska BNP-tillväxten fortsätta att öka något under de närmaste åren och väntas landa på 1,3 procent i år och 1,7 procent nästa år.

Bruttonationalprodukt

Index 2005=100

Svaga offentliga finanser

En sak som utmärker Frankrike är de svaga statsfinanserna som ligger som en våt filt över ekonomin. Frankrike har länge brottats med återkommande budgetunderskott och faktum är att de offentliga finanserna inte har gått ihop sedan 1974.

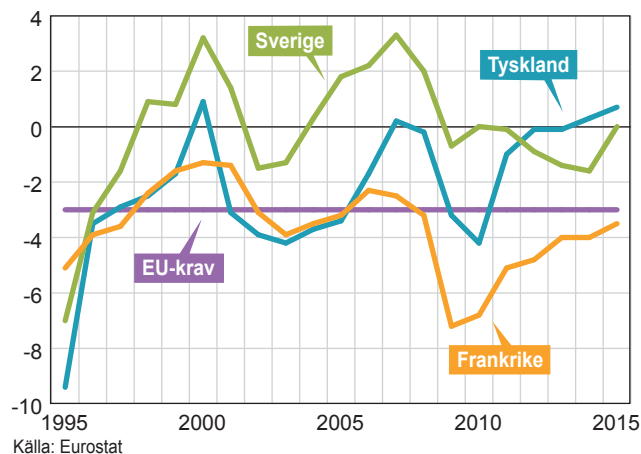
Enligt EU:s stabilitets- och tillväxtpakt får underskottet i offentliga sektorns finansiella sparande uppgå till max 3 procent av BNP men de franska underskotten har varit större än så sedan 2008 även om de gått åt rätt håll de senaste åren. EU-kommissionen har gett Frankrike uppskov med att komma under gränsen till 2017 men enligt den senaste prognosen väntas underskottet bli 3,2 procent nästa år.

De ständiga budgetunderskotten har inneburit en stadig ökning av den offentliga sektorns skuldsättning. Mellan 2007 och 2015 ökade den konsoliderade skulden från 64 procent till 96 procent av landets BNP. Det är en

bit över EU-snittet och är endast sex länder i EU som överträffar detta.

Offentliga sektorns finansiella sparande

Procent av BNP

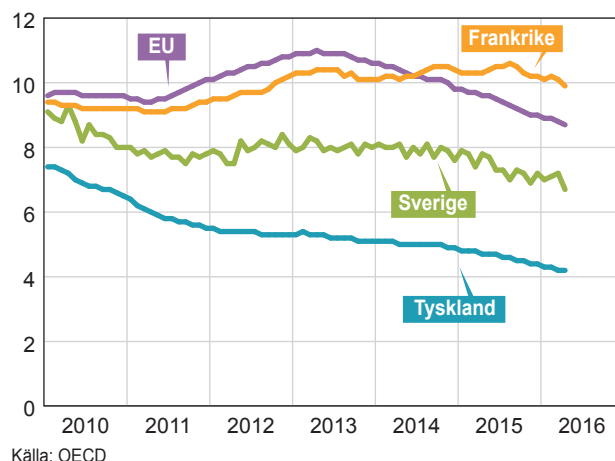

Arbetslösheten högre än EU-snittet

Ett annat problem är en relativt svag utveckling av arbetsmarknaden där arbetslösheten numera är högre än EU-snittet. De senaste tre åren har arbetslösheten minskat i många jämförbara länder men i Frankrike har den legat någorlunda stabilt kring 10 procent av arbetskraften.

Arbetslöshet

Andel av arbetskraften. Harmoniserat (alla åldrar)

Inköpschefsindex sjönk markant i juni

Konjunkturindikatorerna ger en något blandad bild av läget och den framtida utvecklingen. Inköpschefsindex har under en tid indikerat ett något starkare läge än normalt, åtminstone för tjänstebranscherna. De preliminära indexen för juni visade dock en stor nedgång inom både industrin och tjänstebranscherna, där indexen i båda fallen föll under neutralnivå.

I EU-kommissionens konjunkturbarometer har Frankrikes konfidensindikator legat över sitt historiska genomsnitt i snart ett år men efter en nedgång i juni ligger konfidensindikatorn på den lägsta nivån sedan augusti i fjol.

SVENSKA EKONOMISKA INDIKATORER

	Enhet	Basår	Senaste uppgift	Förändring i procent från		
				föreg. månad/ period	samma månad/ period föreg. år	
Ekonomi, allmänt						
BNP	volym	2010=100	1 kv	113,4 ¹⁾	0,5 ¹⁾	4,2
Fast bruttoinvestering	volym	2010=100	1 kv	129,1 ¹⁾	2,1 ¹⁾	7,3
Hushållens konsumtion	volym	2010=100	1 kv	112,4 ¹⁾	1,1 ¹⁾	3,1
Tjänsteproduktion	volym	2010=100	apr	120,6 ¹⁾	1,7 ¹⁾	5,4
Lägenheter, påbörjade, nya	1 000-tal		1 kv	16,3		46
Industri						
Produktion	volym	2010=100	apr	101,7	0 ¹⁾	4
			jan–apr	96,6		5
Omsättning	volym	2010=100	apr	99,5	–1 ¹⁾	2
			jan–apr	96,4		5
Orderingång	volym	2010=100	apr	97,9	–1 ¹⁾	0
			jan–apr	96,1		3
Kapacitetsutnyttjande	%		1 kv	89,3 ¹⁾	0,9 ¹⁾²⁾	0,9 ²⁾
Investeringar	mdr kr		1 kv	51,1		9
Utrikeshandel						
Varuexport	mdr kr		maj	96,9	0 ¹⁾	1
			jan–maj	482,6		–1
Varuimport	mdr kr		maj	99,0	0 ¹⁾	5
			jan–maj	477,2		1
Handelsnetto	mdr kr		maj	–2,1		
			jan–maj	5,4		
Bytesbalans	mdr kr		1 kv	64,3		
Konsumtion						
Detaljhandelns försäljning	volym	2010=100	maj	118,9 ¹⁾	1,7 ¹⁾	4,6
			jan–maj			3,3
Hushållens konsumtionsindikator	volym	2010=100	apr	112,8 ¹⁾	0,4 ¹⁾	2,4
			jan–apr			2,4
Personbilsregistreringar, nya	st		jun	38 237		11
			jan–jun	196 538		11
Consumer Confidence Indicator ³⁾		medelv=100	jun	98,7 ⁴⁾	96,5 ⁴⁾	97,6 ⁴⁾
Priser						
Konsumentprisindex		1980=100	maj	316,2	0,2	0,6
Konsumentprisindex, fast ränta		1987=100	maj	206,3	0,2	1,1
Producentprisindex		2005=100	maj	110,5	0,0	–4,5
Exportprisindex		2005=100	maj	104,9	0,3	–6,8
Importprisindex		2005=100	maj	103,7	0,3	–8,3
Prisindex för inhemsk tillgång		2005=100	maj	110,1	0,2	–5,2
Hemmamarknadsprisindex		2005=100	maj	116,7	–0,2	–2,1
Arbetsmarknad, löner						
Sysselsatta 15–74 år	1 000-tal		maj	4 892		1,3
Arbetslösa 15–74 år	1 000-tal		maj	400		–4,9
därav heltidsstuderande	1 000-tal		maj	164		–3,8
Arbetade timmar	10 000-tal		maj	16 210		4,5
Lediga platser, nyanmälda	1 000-tal		maj	124		38,3
Arbetskostnadsindex, industriarbetare		2008 jan=100	apr	122,5		1,8
Timlön, industriarbetare	kr		apr	171,5		–1,7
Finansmarknad						
Utlåning till hushåll ⁵⁾	mdr kr		maj	3 396		7,8
Utlåning till icke-finansiella företag ⁵⁾	mdr kr		maj	2 041		5,6
Lång ränta, 10-åriga statsobligationer	%		jun	0,52	–0,25 ²⁾	–0,47 ²⁾
Kort ränta, 3-mån statsskuldväxlar	%		jun	–0,63	–0,03 ²⁾	–0,31 ²⁾
Statsskuldens månadsförändring	mdr kr		maj	11,6		
Valutakurs, TCW-index	18 nov 1992=100		30 jun	130,7	1,2	1,2

1) Säsongrensade tal 2) Procentenheter 3) Hushållens syn på den egna och den svenska ekonomin 4) Index för resp period 5) Från monetära finansinstitut

Utges av Statistiska centralbyrån, avd för nationalräkenskaper,
Box 24300, 104 51 STOCKHOLM
Tfn 08-506 940 00
Ansvarig utgivare: Ylva Hedén Westerdahl
Redaktör: Johannes Holmberg
Layout: Monica Andersson

Copyright SCB. Citera gärna, men uppge källa.

ISSN 1653-9435

URN:NBN:SE:SCB-2016-A06T11606_pdf (pdf)